

misták!
évi adója

bolgárt és törököt, it, magyart és mon- ndnyáján fejezveik stálló felé céloztak, apró ólomágyuk so- útegek, különböző ágban, amelyek ahil minden oldalról ve lehemi istállót. t a jászol mögé. só, erőled meg kis- épzed el, hogy ne- mikor Pietro nagy- vával, a nagy ven- ott a miséről, hogy a pompás ajándé- ában már illatozott yások megkezdtek t. re.

titotta: Szabó Imre!

enziók ré: zére
és butorhuzatok avészon és rad és butorruge
készt ajánlatral
József
arla 15. szám
-10.

ás!
hogy ort. kóset átalakítottam és vagyok, hogy atámé, valamint gó heutesnemü- frissen a leg- frem szives párt- kő üsztelettel

árton
leazal 25.

gye

KIADÓHIVATAL TELEFON
Str. Baron L. Pop
SZERKESZŐ TELEFON
Ejelli
ELŐFIZETEL
KIÉVFOLYAM 101. szám
1928 május 8 Kedd
* 5688 Ijjár '18 *

Cenzurat: Suclu
UJ KELET
3181
Dr. Ramasetter Róbert
I. Disztár
ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Programszerűen zajlott le a gyulafehérvári nagygyűlés

A kormány optimisztikusan ítéli meg a helyzetet és nem lát okot fennforogni a lemondásra

Ilyen méretű tömegfelvonulást még soha életemben nem láttam — mondta egy öreg francia újságíró, amikor Alba Iulia főterén megpillantotta azt a tengernyi embert, aki az ország mind a négy sarkából összesereglett, hogy hűség esküdjön Maniu Gyulának és azoknak az eszméknek, amelyekért a nemzeti parasztpárt küzd. Pedig ez a francia újságíró már nagyon sok tömegfelvonuláson volt jelen, amikor az Arc de Triomphe alatt, amikor a győztes francia csapatok bevonultak Párisba és a Concorde tere díadalünnepet ült a francia nemzet. És ott volt az elmúlt év nyarán is, amikor Páris az amerikai légiót ünnepelte s a nagy tolongásban egymást gázolták az emberek. De ilyen méretű tömegfelvonulást, mint a gyulafehérvári — mondotta a sokat tapasztalt francia újságíró — még nem látott.

Ez a megjegyzés a legbeszédesebb jellemzése a gyulafehérvári gyűlés nagy jelentőségének

bátran állíthatjuk, hogy Európa utolsó tíz esztendejének mozgalmas történetében nem volt ilyen méretű tömegmozgulás. Ez a tény egymagában már sikert jelent és a legnagyobb erkölcsi elégtételt a párt vezetői számára, akiket az erdélyi román közvéleménynek ez az impozáns megnyilatkozása száz százalékosan igazolt.

Maga a gyűlés, mint minden józanul gondolkodó ember előre látta, nyugodtan és programszerűen folyt le. Csak a heves- verü fantáziák gondolhatták, hogy a gyulafehérvári gyűlés közvetlen és azonnali eredményeket fog hozni. Csak a naivitás és naiv optimizmus remélte, hogy Gyulafehérvár után a kormány nyomában kezdje lemondását. A nemzeti parasztpárt komoly vezetői azonban már eleve tisztában voltak vele, hogy Gyulafehérvár messze van Bukaresttől s a kormányt nem fogja megindítani a népakarat mégoly impozáns és spontán megnyilatkozása sem. Ez a demonstráció nem is a kormány felé szólt, de szólt elsősorban a régenstanás felé, amely ma a legfőbb hatalom forrása Romániában, szólt az ország minden polgára felé és szólt a nagy európai nyilvánosság, az összes kultúranevezetek közvéleményé felé, amely már hetek óta szokatlan figyelemmel fordítja tekintetét az ősi koronázó város felé.

A nemzeti parasztpárt ismét megbizonyította, hogy az alkotmányosságot a legszentebb politikai elvnek tekinti, amelyet még végső szükség esetén sem akar megsérteni. Heroikus gesztus van abban a nyugalomban, amellyel az egész alba-iuliai programot lebonyolították. Csak az igazán erős és önmagában bizó emberekben van mag a férfias higgadság, az az a gesztus. Ez a politikai akció szinte már hasonlít Gandhi indiai szabadsá-

ság mozgalmához, a világtörténelem egyik legesodálatosabb szabadságharcához, amely tisztán passzivitásával és minden erőszaktól való tartózkodásával mérkőzött meg a világ legnagyobb hatalmasságával, az angol imperializmussal. Ezzel a harcmodorral csak a sokat szenvedett és sokat türt népek tudnak küzdeni és ilyen az erdélyi román nép is.

Talán sokan csalódásfűt éreznek a gyulafehérvári gyűlés nyugalmas lefolyása miatt. Bizonyára sokan voltak a gyűlés résztvevői között is akik csodákat vártak és helyettük higgadt reaktációkat kaptak. De aki a felelősség komolysága-

val mérlegeli az eseményeket, az világosan érzi, hogy a gyulafehérvári gyűlés a demokráciának nagy győzelmi napja volt. Ez a gyűlés bebizonyította az országnak és a világ közvéleménye előtt, hogy az ország millióinak hő vágya Maniu Gyulát és pártját akarcja Románia kormányán látni. Gyulafehérvár felnyitotta meg a vakok szemét is és megmutatta, hogy a mai rendszert nem élvezzi az ország bizalmát s ezért az alkotmányosság principiuma rendszerváltozást követel. Ebben van Gyulafehérvár nagy jelentősége és értéke.

Hogy mikor következnek be a gyula-

fehévári megnövekedés gyakorlati eredményei, azt a pillanatban meg nem lehet tudni.

alkotmányos állam s amíg ez az alkotmány életben van, addig a népakaratnak is befolyása kell, hogy legyen az ország kormányzására.

A felejtethetlen lefojtású gyűlésekről küldött munkatársaink alábbi tudósításai számolnak be:

Az ország népe Gyulafehérvár főterén

Alba-Iulia-Gyulafehérvár, máj. 6. A Uj Kelet kiküldött munkatársaink már órák óta foglalkoznak a látványos intéssel egy szerre talpon áll az egész város. A hatalmas nagy téren, ahol a népgyűlés le fog folyni egy teremtet lélek szin- esen, csak néha szalad rajta keresztül egy-egy automobil, amely az utolsó instrukciókat viszi a környékbeli falvakba, ahol bevonulásra készen állnak az összes küldöttek.

Az L alakú nagy tér nyolc sarkán kék karszallagos rendezők várják a bevonuló tömegeket, hogy a már jól előre kijelölt helyre kalauzolják őket. A Dacia nagy szarkaszbája, három kü-

lön-külön irányba nyíló ablakával a sájtó részére jutott. Végig amerre a szem elát, sehol egyetlen katonát, csendőrt, vagy rendőrt nem látni: Tatarescu miniszter állta a szavát, a gyűlés alatt nyoma sem volt a karhatalomnak.

Az ősi templom órája licet kongat. A nemzeti parasztpárt vezérkara a görögkatolikus és a görögkeleti templomban istentiszteletet hallgat. Nyolc óráig lassan és eseménytelenül telnek a percek. A sajtóroda főnöke hozza a városi tanács hivatalos megáhapítását, amely szerint a nagy tér 55.000 négyzetméter

ut pora, arcukon a háromszázkilométeres gyalogut minden fáradtsága, de mégis dőcegen menetelnek Lázár Aurél mögött. A szebeniek kurta, barna zekét és kicsi karimájú kalapot hordanak, a fogarasiak zekéje fekete, tüszőjük színes borszalaggal van kirakva.

Eljött a szegénység is

A tömeg zöme Alvinc felől érkezik. Elől az aradiak és bánágiak jönnek, az erdélyi parasztok arisztokratái, akik a boeskorot csak níról ismerik, cipőt, vagy csizmá hordanak és a legtöbbjük egészen városiasan van öltözve. Mögöttük, mint valami lávafolyam feőrán keresztül ömlik végig az ucán a Zsilvölgye. Elől parasztok, mögöttük bányászok, ők is városiasan vannak öltözve, akik az aradiak, de az a városi ruh szegényebb, mint a mőcök daróca. Kopott és foltos parasztok és munkások, akik új jelszót kiáltanak be a zene és énekszótló harsogó térre.

Eljött a szegénység is, kiáltják, — hogy Maniu Gyulát az ország élére segítse.

Most egy csoport asszony fordult be Magyarigen felől a főterre. Ezek a magyarigeni amazonok, akik a gyűlés elő estéjén a falu csendőreit nagyobb biztonság kedvéért egy kocsiszínbe zárták és addig nem akarták kiengedni őket, amíg nem kapituláltak előtlük.

Alvinc, Maniu faluja

Alvinc falu egyenesen a tribün elé kanyarodik és pontosan Maniu előtt állnak meg feszes haptákban. Vezetőjük magasra emeli és Maniu szeme elé tartja a falu tábláját, amelyen nagy betűk hirdetik: **Ez Alvinc, a Maniu faluja.**

Pop Jonel, az alba-iuliai képviselő, mint valami hadvezér, cikázik keresztül-kasul autójával és az autó tetejéről parancsokat osztogat a tömeget irányító rendezőknek. A feivonulás valóban rendkívüli látvány. A tarka tömeg szabályos oszlopokban, ritmes léptekben

Gyulafehérvár hét kapuján beözönlik a tömeg

Nyolc órakor a tövisi uton zeneszóval, zászlókkal megérkezik az első csoport. Ettől a perctől kezdve másfélórán keresztül szüntelenül ömlik be valamennyi uton a küldöttek vége- láthatatlan serege. Csodálatos és imponáló rendben és fegyelemben érkeznek meg a nagy tér sarkára, ahol egy kékszallagos rendező intésére kijelölt helyükre kanyarodnak. Egymásután vonulnak fel a falvak, minden vidék a maga jellegzetes viseletében. Valamennyien zászlók és fehér táblák mögött menetelnek és a fehér táblákon hatalmas, fekete betűk három szót hirdetnek:

Szabadságot, jogot, törvényességet akarunk!

Szakadatlanul Maniut éltetik, a bevonuló csoportok, aki a tér legnagyobb tribünjén áll, karjai között fehér orgonacsokrot szorongat és fenér zsebken dőlével mind a négy irányban üdvözletet int a népek, amely szinte mámoros lelkesedéssel kiáltja szüntelenül: — **Éljen Maniu Gyula a mi urunk és vezérünk!**

A törnek mind a nyolc sarka meg- telik zenével, mert minden nagyobb csoport élén paraszi rezesbanda menetel. Hogy a végeláthatatlan tömeg vé- gigömlik a téren, ott van az egész ország román népe egy csokorba kötve. Fehér és fekete foltok váltogatják egymást a széles utakon.

— A fehér szín völgyek derűje, a fekete a nagy hegyek komorsága — mondja mellettem az ablakban egy román lelkész.

Ma nem is hordozna minden küldött- ség büszkén maga előtt táblát a falu és a vidék nevével, akkor is meg le- hetne ismerni őket. A brádi mőcök fekete pörge kalapjuk mellett ma hila orgono-virágot hordanak, fehér daró- ruhájukat lümpes díszes zsinór szegi a huyvadmégyei és a többi mőcök ugy néznek ki, mintha egy 48-as csataké- pől vágták volna ki Avram Jancu ki- séretét. Hosszu hajuk a vállukat ver- desi, lábukon boeskor, balvállukon fe- hér-feke kockás pokróc van kereszt- ülve. Zöld kalapban és bekecsben a bihariak jönnek, ruhájukon az ország

egy pillanatnyi zavar nélkül helyezkedik el a téren.

Lassan-lassan az utolsó fehérloftot is sűrű embertömegek töltik meg. A regátiak himzett selyemzástlókkaal jönnek. Egy csoport az amerikai románok zászlóját hozza, kék-sárga és piros mezőben az Unió címere. A besszarábiai parasztok hegyes kucsmában és lapos orosz sapkákban követik Pan Halippát.

Két mankóval a győzelemért

Nemcsak az jött el a nagygyűlésre, akinek keze-lába van, de az is, akinek sem keze, sem lába nincsen. Rokkant katonák mankója kopog végig a kövezete, akik a lelkesebbek. Az egyiket egy autó tetéjére segítik a zsúfolt tér sarkán, onnan szónokol rövid, egyszerű szavakkal a parasztokhoz:

— Én elvesztettem a két lábamat a hazáért, most ötven lej nyugdíjat kapok egy hónapban. Nincs a zsebemben

SELECT Heidelbergben MOZGO veszíttem el szívemet

Nagy sikerrel folytatja a

I. rész bemutatását. Főszerepben Werner Fuetterer, Grete Moshelm és Vivian Gibson. — A filmet eredeti zene és korus kíséri. Monopól

egy krácár sem, mégis előttem ide, ezzel a két mankóval, hogy lássam győzni Maniut.

Mindenki Maniut kívánja látni. Maniu ott áll a piac közepén a nagy emelvényen. Szelid mosollyal szorítja magához a fehér ergonacsokrot. Keresztültörte magát a tömött tribünön és észak kelet, dél és nyugat felől megmutatja magát a tömegnek, amely fíradhatatlanul kiáltja még mindig:

— **Eljen Maniu! Igazságot akarunk!** Együtt van a nagygyűlés egész tömege A hatalmas tőr zsúfolásig megtelt. A tribünök körül egy talpalatnyi

hely sincs. Egy szebeni legény, két másik társának a vállára kapaszkodik. Sztetterpeszkedett lábakkal, úgy áll ott bajtársainak a vállán, mint egy néptribün

— Hát tudjátok meg, hogy innen egyikünk sem megy el addig, amíg igazságot nem kapunk és Maniu nem lesz miniszterelnök, — szavalja, de leszállni már nem tudott, mert már annyi helye sem volt, hogy lábujjhegyen álljon a földön, ott húzódott óraszára meg két másik társának nyaka között, amíg valahogy engedett a szoros embergyűrű

Ujjongó tömeg ül szemben a komor elnöki pódiummal

Féltíz órakor mind a négy tribünről rögtönzött szónoklatokat tartanak a vidéki szervezetek vezetői. Bent a színház nagyertermében pedig kongresszusra ültek össze a delegátusok. A kongresszus a tulajdonképeni súlypontja az egész nagygyűlésnek. Kint a téren és bent a teremben egyformán nehezen várják a feszültség levezetését.

Napokon keresztül tartotta magát a hír, hogy a kongresszusra meglepetés készül. Mindenki bizonyosra vette, hogy Maniu tarsolyában valami nagy titok húzódik meg és a párt vezérkara csak taktilai okokból titkolja el az utolsó percig haditervét. A nagygyűlés köztételt programja semmiben sem különbözött az eddigi nagygyűlések programjától, de az egész tömeg úgy érezte, hogy Gyulafehérváron valaminek történie kell, amit a parasztok maguk, egyszerű, szavakkal úgy fogalmaztak meg, hogy addig el nem mozdulnak az ősi város falai közül, amíg nem teljesítik egyetlen kívánságukat, hogy Maniu kezébe adják a hatalmat. És várták türelmesen, nyugodtan és megingathatatlan bizalommal Maniu Gyulától a megváltó ígét, amelyről úgy tudták, hogy a kongresszuson fog elhangzani.

Ilyen atmoszférában ült össze a párt évi kongresszusa. A színház vastag falain keresztül dübörgött a téren szorongó tömeg folytonos üdvözlésére, bent a színházban a delegátusok felállva percekig tapsolták és extázisban éljeneztek az elnökséget.

Az elnökség pedig ott ült a pódiumon, szemben a delegátusokkal, komor és néma csandben. Az asztal közepén Maniu Gyula, balján Mihalache, jobbán Pop Csicsó István, az asztal két szélén pedig Popovicu Mihály és Vaída-Voivod Sándor. Az asztal mögött egy külön kis asztalkánál gondokba merülve, zord arcát tenyerébe támasztva, Stere Constantin ül, háta mögött Pan Halippa áll, merev-

egyenesen, akinek szakállas arca most még sötétebb, mint máskor. A pódium baloldalán Bocu Sever, Isopescu Gregul és Ghiulea kolozsvári egyetemi tanár hal kan beszélgetnek egymással.

Az elnöki emelvény és a kongresszusi terem közötti kontraszt az első pillanatban megüti az embert. Önkéntelenül is az az érzésünk, hogy valahol valami történet szenvedett. Ez az érzés csak fokozódik, mielőtt Maniu feláll és szólni kezd. Mintha nem is hallanánk a tömeg falakat-repesztő éljenzéseit és mintha nem is látta volna a nagy teret előtte ember-tengert, szárazon, halk, hivatalos hangon nyitja meg a kongresszust. Az első mondatai a kongresszusi formások frázisaiba fulnak, gondosan megválogatott és pontosan lemerített szavakkal ad

precíz képet a helyzetről egyetlen olyan mondatot sem mond, amelyből csak következtetni is lehetne a pártvezetőség magatartására és a rendes formáknak eleget téve, a szokásos szavakkal nyitja meg a kongresszust és adja át a szót **Mihalache-nak.**

De a kongresszus termének e pillanatában még semmi közössége nincs a pódium hangulatával. Tomboló lelkesedéssel szakították feibe tiszter is Maniu beszédét, amikor a nép szabadságvágyáról beszélt, a hatalmas taps és éljenvihar percekig nem hagyta szóhoz jutni s ami kor befejezte beszédét, az egész terem egyszerre kiáltotta el magát:

— **Eljen Maniu Gyula miniszterelnökünk!**

Mihalache megrendítő beszéde

A viharos éljenzés lecsillapultával Mihalache a pódium szélére áll, onnan néz szembe a kongresszussal; de a máskor friss és vidám tekintete most fáradt és lehangolt. Fialatos arcán gondbarázdák szántottak végig, a haja mintha még jobban megéjszült volna az utolsó hónapokban. Egész halkán kezd beszélni. Fialatos és örökide temperamentumát meg is hatalmába keríti a tömeghangulat, egy pillanat múlva már megrészegek a saját lelkesedésétől és úgy beszél, hogy

eddig talán még sohasem. A lelke mélyéből megdöbbenő keserűséggel fakadnak fel a szavak, a külföldi újságírók, akik a sajtóasztalnál ülnek, egy szót sem értenek a beszédből, mégis mindnyájan faszánva vannak ennek a fehér halánadrágos, himzett, szöttes ingű, fekete zekés paraszt-tribunnak különös orációjától.

— A regáti szervezet üdvözlését hozom — mondja — Máskor könnyű feladat ez — folytatja, — de most, most, a szí-

A határozati javaslat

1. A gyulafehérvári kongresszus kinyilatkoztatja a megingathatatlan egysülést, mely tíz év előtt Kisenyben, Csernovitzban és Gyulafehérváron lét rejött és amely megszenteltetett 800 ezer románnak hősi halálával a világ-háboruban. A román nép ezt az egysülést megingathatatlanul deklarálja és ezt az örökkévaló nemzeti egységet megvédelmezi utolsó csep véréig.

2. A gyulafehérvári nemzetgyűlés azonban nemcsak az ország külső ellenségei ellen emeli fel szavát, hanem azok ellen is, akik meggyengítették a román állam helyzetét és megerősítették az ország ellenségeit, tízéves kormányzásuk folyamán, mely idő alatt egy alkotmányellenes és törvénytelen rezsim megszenteltette a kisenyevi, csernovitz és gyulafehérvári határozatokat. A csatolt területeket gvar mai kormányzati módnak vetették alá amely bánásmód a nemzetnek a nagyságába való várakozásait, hitét és álmait fekete nyomorúságba és szenvedésbe taszította. Követeli a kongresszus az egysülési aktáiba foglalt cleveland tiszteltbentartását és az alkotmányos parlamentáris rezsim haladéktalan inaugurálását.

3. A gyulafehérvári gyűlés haland-vözlését küldi a szövetségeseknek,

akiknek oldalán a román nép együtt vészelt a háboruban és a Népszövetségnek, valamint kifejezi békevágvat az összes népek felé, kérve hogy ne azonosítsák a román népet kormányának kiuzorázó cselekedeteivel, mely ellen maga a román nép legerélyesebben harcol és ne hallgassanak ellenségei szavára, akik kétségbe vonják a román nép összetartozását és életerejét.

4. A gyulafehérvári megállapítja,

vemet hoztam ide. Erdély jelkét láttam Gyulafehérváron, arcán az ezeréves szabadságvágy. Hegyeken át, völgyeken át sereglett ide Erdély minden zugából a nép, amely ezer esztendeig sóvárgott a szabadság után és most tíz esztendővel az egysülés után, még mindig hurcolja folyóknak mentében, erdők sűrűjében a zászlóját, amelyre egyetlenegy szó van felírva: Szabadság.

— A regáti jóknak és becsületeseknek az üdvözlését hozom ide, akik ép úgy sóvárognak a szabadságért, mint ti, mert egyéni szabadság nélkül nincs szociális szabadság, és amely nélkül nincs nemzeti szabadság. Azok, akik kenyér és fegyver nélkül százezreket küldtek fölösleges halálba, most azt akarják, hogy mi tovább éhezünk.

— Oh, ha tudtam volna két kezemmel felszakítani a sirokat, hogy azok is lássák ezt a mai napot, akik véruket hullajtották az országért.

Es há utközben találko-zunk a hadsereggel, amely a miénk és nem az övék, majd azt mondjuk nekik, gyertek velünk és ne azokkal, akik beneteket is éheztenek. A régenstanácsnak pedig azt mondjuk: Birók vagytok és itélnetek kell a sok és a kevés között.

z nekünk mind egy. Ha a kormányzati forma áll az ország haladásának útjában, úgy ezen a formán is segíteni kell. Minket törvényen kívüli állapotba helyezett a kormány. Mától kezdve minden eszközt fel fogunk használni, hogy győzhessünk.

Mihalache keserű és döbbenetes erővel elmondott szavainak frenetikus sikere volt. A kongresszus terme úgy izlott, mint egy égő katlan és pattanásig feszült türelmetlenséggel várta mindenki a döntő szót.

Az egyes tartományi szervezetek rövid szavakkal üdvözölték szervezetük nevében a kongresszust, majd Vajda Sándor indítványára egy huszonöttagú bizottságot küldenek ki a határozati javaslat megszövegezésére. Maniu Gyula a gyűlést felfüggeszti, de öt perc múlva már újra megnyitja és a bizottság eladója, Constantin **Anghelescu** érces hangon, olvasni kezdi a határozati javaslatot, amelyet a pártvezetőség már a kongresszus előtt megszövegezett.

Akkora a csend, hogy egy légy zúrnögését is meg lehet hallani. A delegátusok szomjas ajkakkal szívják be a mondatokat. Most éli a kongresszus a döntő perceit, hiszen a határozati javaslat az, amelyre bent a teremben az ezrek és kint a téren a százezrek várnak. A határozati javaslat így szól:

5. A gyulafehérvári gyűlés megtagadja a kormányt az a jogát, hogy az országot bárhol is képviselje. Különösképpen azt a jogát tagadja meg, hogy újabb terheket dobjon az ország népére és megszegyenítő feltételek mellett kölcsöntárgyalásokat folytasson.

6. A gyulafehérvári gyűlés a régenstanácsból a jelenlegi kormány azonnali eltávolítását kéri és a nemzeti parasztpárti kormány kinevezését Maniu Gyula elnökele alatt.

Fájdalommal állapítja meg a nemzetgyűlés, hogy az alkotmányozó hatalomhoz benyújtott kérései, melvekbent

URANIA Patt és Patachon
mozgó közkedvelt komikusok Bombagyárosok c. elsőrangú vigjátékban

Butorárleszállításra

határoztuk el magunkat, hogy üzemünk munkásait foglalkoztathassuk, ha tehát

olcsó és jó butort

Bösendorfer, Stingl, Wirt, Productivgenossenschaft és Hoffmann

zongorát, pianinót,

akar vásárolni, ne sajnálja az utat Marosvásárhelyre és tekintse meg

Székely és Réti

butorgyár rt.

hatályos raktárát. Hiteles egyéneknek kedvező fizetési feltételek

IRÓK ÉS IRÁSOK

A világháború a költészetben

Két író nyilatkozata

Fiz esztendeje, hogy elmúlt a világháború, de mindezt nem jelent meg irodalmi alkotás, amely méltó módon, művészi felfogásban mutatta volna bár milyen szempontból a háborút. Bizonyos hogy az ilyen feladat megoldása bizonyos időbeli távlatot igényel, mert csak ez a respektív teszi lehetővé a témának azt az objektív feldolgozását, amely nélküli igazi művészi munka el sem képzelhető.

Arnold Zweig és Georg von der Vring német író most elérkezettnek látja az időt, hogy a világháborút költői szemüvegen át nézze és művészi eszközökkel kifejezze. A két író eddigi háborús alkotásairól érdekesen nyilatkozott. Zweig most készült el „Grischia örmester” című regénytrilógiájának első részével. Véleménye szerint a háborús regény, amennyiben művészi alkotásról van szó, csak akkor érhet el mély emberi hatásokat, ha a háborúval kapcsolatos egyéni sorsokat tud megfélelően megrajzolni. Ha a szerző szerencsés kézzel fogja meg témáját, ha szenttelennül dolgozza föl mondanivalóját, akkor néhány ember tudalmán keresztül is olyan plasztikusan tudja érzékeltetni a háború rémségeit és igazságtalanságait, hogy senmi szüksége az agitatorikus irokozásra. Sőt minden agitációs sallang csak ártalmára lehet a becsületes munkának. Egy-két tehetséggel megrajzolt típus érzékeltetni tudja magát a háborút akkor is, ha nem ad neki nagy háttérrel. Zweig szerint a sok sikertelen próbálkozás után most már bizonyára sorra fognak regények megjelenni a könyvpiacra, amelyek a háborút veszik témául. Ezeknek messze-mennyire hatásuk lesz a népek békehangulatára és békeigyekeztére.

Georg von der Vring, aki a „Soldat Suhren” című művével keltett feltűnést, hasonló szempontok szerint bírálja el az új regénytypust. Aki végigélté a háborút, az egyúttal egy külön nagy élmény átélője volt, — mondja. — A költőnek mindenesetre szüksége van föltétlenül arra, hogy számos bajtársnak az élményét ismerje. Az a fiatalság, amely maga nem volt a csaták tüzeiben, egészen más mentalitású, mint az, amely bent volt az örvényben. A költőnek ezzel a körülménnyel számolnia kell.

Hermann Cohen újabb két posthumus könyve

Tíz éves évfordulója múlt nemrégén hogy a zsidó irodalom és a német filozófia kimagasló alakja, Herman Cohen eltávozott az élők sorából. Ezt az évfordulót a német zsidóság történelmi és tudományos testületei azzal ünnepeleék, hogy kiadták „Jüdische Schriften” cím alatt a marburgi filozófus zsidó vonatkozású iratait.

Ujabbban filozófiai műveit adta ki a Cassirer kiadó cég hatalmas két kötetben. A legkomolyabb német lapok a legnagyobb tisztelet hangján írnak erről a munkáról, amelyben a görög költészetről és filozófiáról, a zsidó próféták világáról és a német idealizmusról egyaránt nagy alapossággal és emelkedett stílusban tükröződik Hermann Cohen nemes egyénisége. Aki tudni akarja, hogy a mai ember mit köszöhet Platonnak, aki föl akarja mérni az a befolyást, amit Kant a német kultúrára gyakorolt, aki a filozófia alapelveit és történetét ismerni akarja, föltétlenül olvassa el ezt a művet, amely nagy szívvel és elmélyüléssel hangszólítja ki az emberiségnek osztályokra való széjjelszakgatottságával szemben az emberiségnek az eszmében való egységét.

Cohen a napiproblémák harcaihoz is hozzászólt és minden alkalmával igyekezett a kérdéseket filozófiájának egységítő szempontjai alá venni.

Sinclair Lewis: Mantrap

A kiváló amerikai író, Sinclair Lewis a Mantrap főívő után nevezte el legújabb regényét. Ez a folyó Kanada északi részén van, mellette degenerált indiánok tanyáznak, zord, kemény életű emberek, akiknek esőndjébe hirtelen betör Newyork. Egy neuraszténias ügyvéd idejön, hogy tönkretett idegeit rendezze. Ebből a szituációból fakadt az a szomorú komikum, amely jelentkezik valahányszor a civilizáció

benyomul a természetes életet élő emberek közé. A Mantrap szerzője ezáltal is olyan típusokat alkotott, amelyek mint Babbit, Dr. Arrowsmith és Elmer Gantry be fognak idegződni a köztudatba, Sinclair Lewis irodalmi pályáján jelentős lépést jelent az új regény.

Molnár Sándor: Erdély országotján

A délvideki fiatal proletárköltőjének negyedik verseskötete ez. Szomorú alaptónusa, formáinak szabadsága, nemes lendülete jussán méltán soraközik ez a kötet az előbbiekhöz. Kiemelkedő poémája a könyvnek; az „Ismertek?” című, amely az egyszerű ember lelkiállapotát rajzolja meg sok erővel.

Bukarestben diáktüntetés volt, amelyen a nagyváradi eseményekért elítélt diákok szabadonbocsajtását követelték

BUKAREST, május 7. A „Politica” értesülése szerint ma délután egy diákcsoport a diákokthozban gyűlést tartott, amelyben heves szónókatok hangzóttak el abban az irányban, hogy a nagyváradi eseményekkel kapcsolatosan elítélt diákokat szabadlábba helyezték. Ezután a diákcsoport az utcára vonult, ahol hangos tüntetést rendezett. A hatóságok szétszórtatták a tüntetőket és többet köztük előállítottak.

Japán Santung tartomány megszállásával fenyegeti a délkinai kormányt, ha nem hagy fel az előrenyomulással

Tokió, május 7. Röviden jelentették, hogy a délkinai nacionalista csapatok előrenyomulóban vannak s a kínai csapatok egyes helyeken már meg is ütözköztek az előnyomulást megakadályozni akaró japán csapatokkal. Mint Csingtauból Csingtauból jelentik, a kínai csapatok kiűrtették a város idegen negyedét, melynek védelmére Dairenből egy ezred japán katonaság érkezett.

A hatalmas kínai előrenyomulás hírére a japán kormány koronatanácsot hívott egybe, amelyben elhatározta, figyelmeztetni fogja a kínai kormányt, miszerint katonailag meg fogja szállni Santung tartományt abban az esetben, ha a délkinai csapatok tovább folytatják támadásaikat. A koronatanács egy szerszind elhatározta nyolc japán hadosztálynak Kinába való küldését.

Az „Itália” elérte a Spitzbergakat és elindult a sark felé

Stockholm, május 7. Északnordvégia-ból érkezett távirat közlése szerint az Italia tegnap délután két órakor elérte a Spitzbergák szigeteinek legdélibb csúcsát s onnan tovább folytatta útját észak felé. A távirat megeafolja a kingsbayi leszállás hírel. Eszerint, ha semmi akadály közbe nem jön, az Itáliának legkésőbb ma délután 4 óráig el kell érnie az Észak sarkot, mert hiszen a Spitzbergaktól az ut mindössze alig valamivel

több 1000 kilométernél. A távirat közlése szerint különben a sarkkörön dermesztő hideg van, mely a Spitzbergáknál is elérte a 25 fokot.

Kingsbay, május 7. Az Italia léghajót jégtörő vasmaeszkűkkel szerelik fel, hogy bárhol leereszkedhessék. Hír szerint Nobile tábornok mintegy négy millió négyzetkilométernyi területet akar felkutatni a sarkvidéken.

Anglia Kun Bélának egy távol-észőhelyre való deportálását javasolta az osztrák kormány

London, május 7. Angol politikai körökből nyert információk szerint az angol kormány tiltakozó jegyzéket küldött az osztrák kormányhoz, amelyben felemeli szavát az llen, hogy Ausztria Kun Bélát akként utasítsa ki területéről, hogy ezáltal Kun Béla viszátrérését Moszkvába lehetővé tegye. Az angol kormány állítólagos jegyzéke azt a javaslatot teszi az osztrák kormányra, hogy Kun Bélát egy távol

észő helyre deportálják. A javaslathoz Olaszország is bejelentette csatlakozását. Bár tudvalevőleg az angol kormány élet-halál harcban áll Oroszországgal s a szovjet-propagandától a saját imperialista uralmának oszorbíthatatlanságát félti, mégis a fenti hír megerősítésre szorul, mert valószínűtlennek látszik, hogy Ausztria szuverenitásába Anglia ilyen közvetlenül beavatkozzék.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelb. Rt.

GLUJ, PIATA UNIRII 7. szám

Fiókjai: Dés, Dicsőszentmárton, Gyulafehérvár, Marosvásárhely és Nagyváradon.

Saját tőkés 85 millió lej.

Affiliált intézetek: Tordaaranyos Várnagyvei Takarékpénztár r.-t. Tordán, Alsófehérvárnagyvei Gazdasági Bank és Takarékpénztár r.-t. Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár r.-t. Székelyudvarhelyen és Sz.-Keresztúron, Szászregényvidéki Takarékpénztár r.-t. Szászregényben és népbank r.-t. B.-hunyadon. — Mindenbankügyletet legelőnyösebben végez. — Engedélyezett devizahely. Átlagok árai a vasút mellett.

Betéteket elfogad

Pünkösdi mosóáru-vásárunkat

a legdivatosabb nyári újdonságainkból, lezállított, szenzációsan olcsó árakon rendezük meg!

- Francia mosó érepek minden színben 29.—
- Fehér és színes fehérnemű batisztkok 29.—
- Fehér esikós függönykelme 38.—
- Mintás mosó ruhabatisztkok 38.—
- Bordűrös és mintás mosódeleújdonságok 48.—
- Egyszínű franche női fehérneműre 49.—
- Garantált mosó divatmintás mouslinek 59.—
- Legdivatosabb mosómarecén újdonságok 59.—
- Ripsz ruhavásznak minden színben 69.—
- Egyszínű rayécisikos férfi ing újdonság 75.—
- Fehérnemű selyem lezállított ára 130.—
- Divat rayé-puplin ruhákra 100cm. széles 155.—

Harisnya áraink

feltűnést kelteket jó minőségűekkel és olcsóságukkal!

E héten tovább tart az olcsó elárusítás!

- Női strapaharisnya 27.—
- Női meliert sportharisnya 29.—
- Női prima flórharisnya 54.—
- Női egész linom flórharisnya 87.—
- Női prima fátolyharisnya 91.—
- Női egész linom fátolyharisnya 119.—
- Női hibátlan seiyemharisnya 76.—
- Férfi strapazockni 15.—
- Férfi meliert sportzockni 21.—
- Férfi prima flórzockni 40.—
- Férfi divatmintás férfizockni 67.—

Heller-Molnár

női divatnagáruháza Cluj - Kolozsvár, Cal Reg. Ferdinand 15

gyűlésnek azt a jogát, hogy is képviselje. jogát tagadja két dobjon az ügyemítő felmentárgyalásokat

gyűlésbenzi kormányri és a nemzeti nevezését Ma

meg a nem kormányzó hata sei, melveket

ion

vigjátékban

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánág zsidóság napilapja
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Lag-baomer

Peszach és a Hetek ünnepe közötti napokon valami szent és áhitatos hangulat vonul végig Palesztina földjén és úgy, mint a diaszporában azok között, akik hűek maradtak a zsidó hagyományokhoz. Hangos és zajos ünnepek nem zavarhatják a peszach és a sevuusz közötti harminchárom napnak a nyugalmát. A napok elmélyülése arra való, hogy a lélek előkészüljön a szinaji megnyilatkozás szentségére.

Ezen idő alatt nem tartanak lakodalmat, nincsenek sem családi, sem nemzeti ünnepeink. Áhitatos csöndben kell a zsidónak végigélnie ezeket a napokat, hogy méltó legyen az emberség legnagyobb ajándékának, a tiszteletnek és a Tóranak beteljesítésére.

De van e hetekben egy nap, amely lakodalmi mirtusok ruháját ölti magára. Ez a nap Lag baomer, az omerszámitás harmincharmadik napja, a lakodalmak hagyományos dátuma. Mindenütt, ahol zsidók laknak, a májusi napra igyekeznek megjelölni a lakodalmat, mindenféle öröm és boldog egyetértés mutatkozik, természet és társadalom között.

Galileában, a miszikumnak várfallal övezett otthonában az ifjúság hangjai csengnek fel. Itt nemcsak fiatalok egybekelését ünneplik, hanem a vallásos zsidók seregei özönlenek ezen a napon rabbi Akiba sírhelyéhez. Rabbi Simeon bar Jochai, rabbi Eliazar sírjait keresik fel és Tibériában és Meronban ünneplik a szent Sechina egyesülését e szentekkel. Tánc és zene, örömtűzek, bőkezű alamizsnák jellemzik ezt a napot Galileában.

Megnyilatkozásszerűen hatott reám amikor Meronban a Simeon bar Jochaim emlékeztetőre épített zsinagógában együtt láttam táncolni az arabokat a zsidókkal. Feljithetetlenek az órák, amiket átéltem Safetben, Galilea szivében, amikor zsidók, mohamedánok és keresztények együtt örültek e napon, együtt táncoltak, együtt sétáltak.

Safed, a legszépesebb városa Palesztinának, ezen a napon fehér-kék zászlódszót ölt. A városban a gyermekek hömpölyögnek fel és alá, kezükben a Keren Kajemeth Lójisrael kétféle gyűjtőperselye, szimboluma a zsidó népnek, Erec Jiszraellel való új egybekelésének.

Nem tudom, ki vetette fel először az eszmét, hogy Lagbomer napját a zsidó nemzeti alapnak kell szentelni. De bizonyos, hogy ez a gondolat zsidó nép szivéből fakadt. A zsidó nemzeti alapért történő munka jegyében kell a Lag homert megünnepelni. Nincs ennél méltóbb ünnepünk. Mindnyájunknak dolgozunk kell Erec Jiszraeleért. A chalic dolgozik kapával és hogy ezt a szerszámot megkaphassa, ahhoz szüksége van a ti lelkesedétekre és diaszpora-beli munkátokra. Az intellektueltől egyetlen nap munkáját követeli a Keren Kajemeth. Követeli, hogy a munka jó legyen, hogy magában visse az alkotás csírát és gyümölcsét.

Lagbomer napját szenteljük a Keren Kajemethnek.

Freund-Barsi Minna (Tel Aviv)

Orvosi hír. Dr. Silbermann Marcell fogorvos rendelőjét Piata Mihai Viteazul (Széchenyi-tér) 40 sz. alá (Babos-palota) helyezte át.

Griási érdeklődés mellett vette ma kezdetét Hatvany Lajos bünperének táblai tárgyalása

Budapest, május 7. Az ítélőtábla büntetőtanácsa előtt ma délelőtt kezdődött meg Hatvany Lajos perének felelővitelei tárgyalása. A tárgyalás megkezdése előtt már reggel 9 óra tájban megtelt a tárgyalási terem folyosója érdeklődőkkel, akik között Hatvany számos barátja, többen közülük közéleti előkelőségek voltak 9 óra után néhány perccel beengedték a közönséget a tárgyalási terembe, amely percek alatt a zsúfolóság megtelt. A tárgyalás délelőtt fél 10 órakor vette kezdetét. A tanács elnöke bíró tagja másfél órán át ismertette a budapesti büntetőtörvényszék ítéletét. Az ítélet felolvasása közben megérkezett a tárgyaló-

terembe Hatvany felesége, apósa, Marton Sándor dr. is. Az elsőfoku ítélet felolvasása után a bíróság szünetet rendelt el. Szünet közben Hatvany feleségével és apósával, valamint Rassay Károlyval beszélgetett. A szünet letele után, előadó ismertette Hatvany magatartását a forradalom és kommunai alatt, valamint az emigrációban.

A tárgyaláson a bécsi sajtó képviselői teljes számban jelentek meg, valamint a „Gaulois” és a „Le Temps” munkatársai. Hatvany védelmét Baracs Marcell látja el.

Budapest, május 7. A tárgyalás további

folyamán Folkmann előadó a törvényszéki tárgyalás jegyzőkönyvét ismerteti, hangsúlyozva, hogy Hatvany beismerte tévedéseit, hogy túlzott hírek megtevés-tették cikkei megírásánál. Azután zárt tárgyaláson ismertették azokat az iratokat, amelyeket a törvényszékkel is zárt tárgyaláson ismertettek. Miután sem a főügyésznek, sem a védőnek nem volt indítványa, a tárgyalás folytatását holnap délelőltre halasztotta az elnök.

Hatvany sápadt, erőltetett nyugalommal ül a vádlottak padján, azonban látszik rajta, hogy csak erőltetett nyugalommal tudja leplezni idegességét.

Oly jól csuszik ez a banánhéj, Gyulölöm magat, Szeretem, szeretem, maga az esetem, Doktor ur maga jó poia. Már alszik a liget, Zsuzsikám, Halvány sárga rózsá, Doktor Maja és a Himalája és még rengeteg sok új dal szövegét tartalmazza a most megjelent 2. számú legújabb Magyar Daloskönyv. Ára 15 lej. Kapható a Magyar Színház pénztáránál, az összes iratokban és hirdapellárusítóhelyeken.

Elhalasztották az idegen állampolgárok ellenőrzését. Minden évben, május és június hónapokban a munkaügyi minisztérium rendeltére vegyes bizottságok ültek össze, melyek az idegen állampolgárságu munkások és tisztviselők tartózkodási engedélyeit vizsgálták felül. Ez évben is megtették a hatóságok a szokásos szemlére az előkészületeket, miután a munkaügyi minisztérium rendelete szerint június 1-ig meg kellett volna kezdeni az ellenőrzési munkálatokat. Időközben a hatóságok újabb rendeletet kaptak, hogy az ellenőrzést október 1-re halasszák el. Ezzel a rendelkezéssel a június 1-ig érvényes telepedési engedélyek természetűleg október 1-ig automatikusan meghosszabbítottak tekintendők.

Óriási felhőszakadás Kalabriában. Nápolyból jelentik: A kalabriai Monte Leona környékén tegnap óriási felhőszakadás volt, nagy áradásokkal. A nápoly-messzinai vasutvonalat több helyen a hegyomlás betemette.

Összeült a magyarországi református zsinat. Budapestről jelentik: Tizenkét év után először ült össze a magyarországi református-zsinat Balthazar, debreceni püspök elnöklése alatt. A zsinat programján számos sürős megoldást igénylő probléma szerepel. Közöttük a lelkesítválasztás törvényre vizioja, a református papok formaruhájának kérdése. A magyar református zsinat utóljára 1917-ben ült össze.

Meghalt Heves Vilmosné. A kecsesvári zsidó társadalomnak nagy vesztesége van. Heves Vilmos köztisztviselőben álló mérnök felesége, született Bretter Irénke, az izraelita jótékony négyesület lelkes, ügybuzgó tagja vasárnap este kilenc órakor hirtelen elhunyt. A fiatalon elhalálozott urnió családja iránt városszerte őszinte, nagy részvét nyilvánul meg. A megbol dogult két leánygyermekét hagyott hátra. Temetése kedden délután lesz a Ferdinand király-ut 128. szám alatti gyászaházból.

Varsóban letartóztatott egy iró, aki a szovjet követségi tanácsosa ellen elkövetett merénylet hősnének tivere. Varsóból jelentik: A rendőrség letartóztatta Voicsekovski Sergius ismert irót a szovjet követségi-tanácsos merényletének fivérért. Patec moszkvai lengyel követ Csicserin előtt is sajnáltának adott kifejezést és reméli, hogy a merényletnek nem lesz kihatása a két ország viszonyára.

Zsebmetszők a gyulaféhvári kon gresszusra igyekvő parasztlak között. Désről jelenti tudósítónk: Tegnap reggel a dás-zsibói vonalon zsebmetszők garázdálkodtak a gyulaféhvári kon

Sok kis nőcske mit sem sejtő,
Elszűfítja májfolt, szeplő.
A „Gyopár Crem” emulasztja,
Gyopár szappan elriasztja.
Ki nem használja, el sem hiszi,
Pedig így van!

MARSI GIZ!

gresszusra utazó parasztlak között. A zsebmetszők Moldovan Gregor, Vlaicu Todor és Pop Ioan gazdától mind egy 6500 lejt loptak el. Hasonlóképpen jártak a besztercei vonalon induló parasztlak is, ahol Mundsán Elmimutól 2800, Budugan Petrutól 1500, Bursa Gavrilól pedig 3000 lejt loptak el. A nagy népesödületben ugyanis a zsebtolvajok szabadon garázdálkodhattak és számos károsult azonnali feljelentése nyomán beindított vonatvizsgálat sem tudta elcsipni a szabadon operáló zsebtolvajokat.

Orvosi hír. Dr. Goldenberg ideg orvos rendelőjét és physiotherapiai intézetét (villanyt, quarz, hőlég etc.) áthelyezte Cal. Reg. Ferd. (v. Fer József-ut) 46. sz. alá. Rendel 10-12-3-5-ig.

Megnyitották a balatonfüredi orvosot, Budapestről jelentik: Balatonfüreden ma nyitották meg az orvosot, melyre Magyarországból és a szomszéd országokból nagyszámu orvos érkezett. Az orvoshat alkalmával fogják leplezni az idősebb Kéty professzor szobrát is.

Tűz Desen. Tudósítónk jelenti: Tegnap éjjel 2 órakor Rózsa Jánosné Rózsa-utcai 4. szám alatti házában padlásán ismeretlen okokból tűz ütött ki, melyet az azonnal kivonuló tűzoltóság lokalizált. A tűz alkalmával keletkezett tumultusban a tulajdonosnő lakásából 6000 lej készpénzt elloptak.

Ismét pokolgép robbant Szófiában. Szófiából jelentik: A Kereskedelmi Bank vesztibüljében hatalmas robajjal felrobbant egy pokolgép, amely na gyobb kárt nem okozott, csupán az épület és a szomszédos házak ablakait zúzta be, köztük a román követséget is. A hatságok azt hiszik, hogy politikai demonstráció céljából helyezték el a pokolgépet.

Újabb csőd a szatmari piacon. Tudósítónk jelenti: A nyomasztó gazdasági válságnak, amely különös erővel sújtja a határszéli kereskedelmet újabb áldozata van. Kardos Gyözö a város egyik legnagyobb divatru kereskedője a mai napon, a szatmári törvény-széken csődöt kéri ömaga ellen. Kardost különösen a regáli hitelezők túlszigoru üzleti politikája kergette csődbe. A bíróság elrendelte a csődöt és felhívta a hitelezőket, hogy követeléseiket június 5-ig jelentsék be. A csőd-tárgyalást június 22-re tűzték ki. Csődöt megmondokul dr. Czira Árpád ügyvéd kapott megbízást.

Andrényi Lajos báró vette meg az aradi Áru- és Terményraktárt. Mint ismeretes, az aradi Ipar- és Népbank érdekltségébe tartozó Áru- és Terményraktár részvényátománvára a felszámolóbizottság két hétet ezelőtt árverést tartott. A feltételek szerint a vevő köteles a vételaron kívül a vállalatnak a bankkal szemben fennálló 5 millió 899.000 lejes tartozását is kifizetni. Ezen kötelezettség elvállalásán kívül az árverésen a Mairovitz ipari cég 250.000 lejt ajánlott fel a részvényekért. A törvényes határidőn belül azonban pótajánlat érkezett be báró Andrényi Lajos részéről, aki a részvényekért, amely közel 100 százalékos majoritást biztosít a vállalatnak, 350.000 lejt ígért. Emiatt új árverést kellett kitézni az Áru- és Terményraktarra. A második árverésen a Mairovitz-cég 550 ezer lejt ment el az ajánlatban, míg báró Andrényi 10 ezer lejes felajánlással a részvények birtokába jutott.

Róth

cipésznel Szép-utca 2. szám alatt készülnék a legújabb divatu

cipő különlegességek

INSTITUTUL DE ARTE GRAFICE SI FABRICA DE CONFECTIUNI DE HARTIE

CARTEA ROMANEASCA

S. A. SUCURSALA CLUJ. CALEA DOROBANTILOR 14-16.

TIPOGRAFIA:

Execută cu deosebită îngrijire tot felul de imprimatură pentru Banca, Industrie și Comerț, precum: Hartie de Corespondență, Facturi, Placuri, Carti postale, Circulare, Prețuri curente, Registre, Carti de adresă, Carti de visita etc. De asemenea execută tot felul de Imprimatură pentru Autoritățile publice, Broșuri, Publicațiuni de orice fel, Reviste, Ziare, etc.

LINIATURA MECANICA:

Execută cu acuratețe și exactitate tot felul de Liniaura pentru Registre speciale de Contabilitate pentru Banca, Industrie și Comerț, etc.

LEGATORIA:

Leagă tot felul de volume, Carti, Broșuri, Planuri, pentru Biblioteca și Particulari.

FABRICA DE CONFECTIUNI DE HARTIE:

Produce: Registre p. Contabilitate, tot felul de caet. pentru Școala, Blocuri n. desen, Cartoate, Placuri, Hartii liniate, etc.

Hirdessen az Uj Keletben

Kedd,
azt kérték
felsőbb bi
mely nem
nem talált
hagra. A
chikus elv
keréseit é
a nép ne a
lis. kormán
nál is inkább
parasztpár

A határ
szakaszát
Amikor a
az előadó,
mányt az
jók, perccel
tódik szak
mondja, h
tanácsstól
egy pillan
a pillanát
gresszus,
radt. A
azonban o
azután rö
mulát.

Nem
tolták egy
A nyolc
a lelkesedé
Még
azonnal h
nácsnak és
kiáltott
ne menjün
kapunk.

A határ
kiáltással
amelynek
rövidre sz
tusai az el
tak a térre

Bizos
A párt
remből, a
közepébe,
lanság lett
kérdés gy
megnek,
péssel sem
mi történt
Minden
szinübbnek
a maga le
társágában
mány, ha
induló hat
percben
akaratána

Meg
e legmoder
„G
Festett
harisapás,
lego

La M
M
O
N
T
R
A
L
M o n
Szena
Min
kül
Kérje m

azt kérték, hogy ne adassék meg a legfelsőbb bizalom annak a a kormányának mely nem képviseli a nemzeti akaratot...

nosításokra gondot viseljen, mert mi- kor a monarchikus államformák minde- nütt meginogtak, ez a kormányforma...

Parlamentari Tanácsnak azt a határozat- t, mellyel lemond parlamentari tev- kenységéről egy törvénytelen parla- mentben, mely a júniusi államcsínyben...

Ahol Gyulafehérvár sorsa eldőlt

A határozati javaslat minden egyes szakaszát tomboló tapsvihar fogadta. Amikor a negyedik pontot olvasta fel az előadó, amely kimondja, hogy a kormányt az ország ellenségének deklarálják...

mitott arra, hogy a gyulafehérvári gyű- lés megtartására sor kerül, annál ke- vésbé, mert távol állott tőle minden erő- szakos szándék és elhatárolt magától minden olyan gondolatot, amely erő- szakos aktsással s az ország rendjének megbontásával segített volna a hatalmat megszerezni.

harcban. Ez a tömeg egyetlen intésére, vagy egyetlen szavára a poklok kapuján is keresztülgázolt volna, de ő nem akart élni ezzel a hatalommal, mert mindenek- felett az ország békéje fontos a számára.

„Maniu legyőzte önmagát”

Maniu Gyula legyőzte önmagát, — mondotta megilletődve a nemzeti pa- rasztpárt egyik alvezére — és ez a győ- zelem annál nehezebb volt, mert a saját vezérkarában is egyedül állott ebben a

Kint a téren a tömeg még nem ismerte a határozati javaslatot és lelkes éljenzések közepette várta a tribünre felkapaszko- dott vezéreket. Egyszerre öt helyről hir- dették ki a határozati javaslatot. Az első pillanatban a tömeg nem értette meg a határozati javaslatot. Azok azonban, akik teljes egészében apperceptíválni tudták a határozatot, izgatott hangon kiáltották közbe: — Ez nem elég!

hiv a trombita

A szónokok maguk is érezték, hogy valamit adni kell a tömegnek, különben a lelkesedés a kiábrándulásba ful Vaida indítványára az első tribün közepén egy parasztlégyéni trombitával a kezében, riadót fújt s ezzel a jellel újra tömött so- rokba zárkóztak össze a bizonytalanul és tétován szerteszállingózó tömegek...

colni azt a küzdelmet, amely a kormány megbuktatására irányul és rendithetele- nül, pihenés nélkül, a legnagyobb áldo- zatok árán is kitartunk ebben a harcban. negyvitjünk templo- mainkat és könyörögni fogunk Istenhez, adjon nekünk erőt a kormány elleni harchoz. Isten verje meg azokat, akik Romániát tönkreteszik. Esküszünk, hogy megalkotjuk az új szabad Romániát, amely az ország összes fiainak gondozója lesz.

Bukarestbe! Bukarestbe...!

Az eskü után percekig újra a bizony- talanság lett urrá. Egyszerre valaki vé- gigróhant a főtéren.

döbbenetes hatása volt. Az egyik pódium- mon V. V. Stancu bukaresti ügyvéd, a régi parasztpárti ifjúság vezére, a másik pódiumon dr. Dobrescu Aurél, a nemzeti parasztpárt fogarasi vezére tü- zes beszédet tartottak. Mind a két beszéd egy szóba torkollott.

A bukaresti gyűlésnek, — kiáltotta, — négy sebesültje és egy halottja van. Madgearu hatalmába kerítette a postát. Joannescu egy tömeg élén berontott a parlamentbe.

— Menjünk Bukarestbe, azonnal men- jünk Bukarestbe.

Ennek a teljesen légből kapott hírnek

Három oszlopban indul meg a tömeg

Alba Iulia, május 7. Valaki közölte, hogy három órakor a nemzeti gyűlés résztvevői három oszlopban indulnak el Bukarest felé. A tömeg percek alatt fel- sorakozott: Hatiegan, Ghulea és Boila kolozsvári egyetemi professzorok vezeté- se alatt a kolozs-, szamos-, torda-aranyos- és a szolnokdoboka megyeiek zárt nyol- cas sorokban felsorakozott tömege el- indult Tövis felé. Ugyanakkor Dobrescu képviselő vezetésével a fogarasi és szeben- megyeiek Alvinc irányába indultak el.

végétől. Egy óras menetelés után víz- száerkezett az autón Maniuhoz menesz- telt küldöttség s kihirdette, hogy a vezér- nek Gyulafehérváron kell maradnia.

Már feleuton lehelt a tömeg, amikor Kolozsvár irányából feltűnt kilenc repü- lőgép. A menet fölött repültek el Alba Iulia irányába. A Tövisről üresen víz- száerkező autóbuszokat a menetelők meg állították és kényszerítették a sofőröket, hogy forduljanak vissza Tövis felé.

A több napos meneteléstől elfáradt em- berek most friss erővel vágtak neki a poros utnak. A tömeget autóbuszok és szekerek százai követték.

Tövis előtt autón fülár érkezett, aki Hatiegan professzorral közölte Maniu Gyula újabb üzenetét. Esti szürkületben érkezett be a menet Tövisre. Sűrű, tö- mött sorokban vonult fel az állomás felé, ahol azonban az összes bejáratok el vol- tak zárva, az autón előre küldött chema- risták jelentést tettek Hatiegan profesz- szornak az állomáson észlelt dolgokról, e szerint az állomást egy szakasz csend- őr tartja megzállva egy alezredes és egy kapitány vezetésével.

Amikor a hatalmas menet mintegy há- rom kilométerre lehetett Tövisről, meg- állott, a tömeg a következőket kiáltotta: — Azt akarjuk, hogy vezérünk, Maniu Gyula vezessen bennünket!

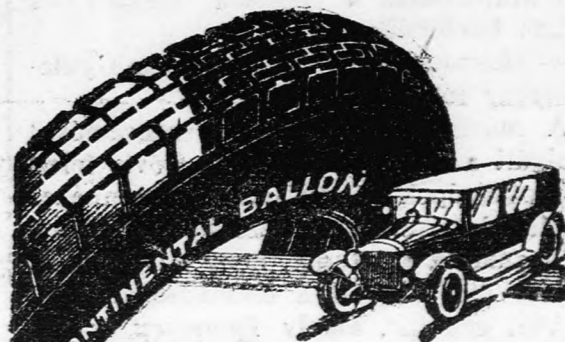
Megszűntek az összes vonatok

— Itt várjuk meg, amíg a vezér eljön és élünkre áll!

Az állomás bejáratánál tábla volt ki- függesztve, amelyre az volt kiírva, hogy az összes vonatjáratok megszüntek. A tö- meg tervszerű rohamot intézett a pályá- udvar bejáratai ellen. Feltepték az ajtó- t a tömeg percek alatt elfele a hatalmas

Hatiegan professzor kocsiján elhajla- tott a menet mellett s arra kérte az em- bereket, hogy folytassák az utat, mert egy küldöttség elment Maniu Gyuláért, hogy felkérjék arra, álljon a tömeg élé- re.

A menet újra elindult, az eleje hár- m-ez három kilométernyire volt a menet

A Continental-gummi a leg- megbízhatóbb védelem a csuszás ellen. E profil meg- konstruálásakor tekintetbe vették a talaj és utak min- denféle hiányosságait. Alapos tu- dományos próbálkozások és gy- akorlati kísérletek eredménye ez a készítmény. A Continental-gummi a legnagyob b menetsebességet biztosítja.

Continental

A jelszó száiról-száira terjedt és nem feltelt bele öt perc s már az egész tömeg tudta.

— Menjünk Bukarestbe, — kiáltották minden oldalról.

A párt idősebb vezetői egy pillanatra meghökkenek, de később őket is elkapta a tömeglelkésedés sodra és gondolkodni kezdtek a terv kivihetőségének lehetőségéről. Dobrescu Aurél dr. kirohant a gyu- lafehérvári állomásra, hogy vonatokról gondoskodjék. Bocu Sever, a bászagiak vezetője a temesváriak autóláborát terelte össze. A nemzeti parsztpárti ifjúság a tömeg szervezéséhez látott.

Tilea dr., a sajtóiroda főnöke összehi- vta a sajtó képviselőit, hogy tájékoztassa őket a történetekről.

Komoly dolgok történtek, — mon- dotta, — a tömeg elhatározta, hogy Bu- karestbe vonul, a pártvezetőségek azon- ban nincs része ebben a határozatban. Maniu Gyula kijelentette, hogy ő Bu- karestbe utazik, hogy a régens tanácsnak vi- gye a nemzeti gyűlés határozati javaslatát és nem akadályozhatja meg, ha a tömeg el akarja kísérni ezen az úton.

Ettől a pillanattól kezdve s legellen- mondóbb hírekkel izgatták a tömeget. Voltak, akik mindenáron meg akarták győzni a tömeget arról, hogy Maniu Gyula és az elnökség maga kívánja a Bukarestbe való levonulást.

Nem telik bele egy félóra és egész Gyulafehérvár készül már az utra: Fel Bukarestbe...

Jámbor Ferenc.

Bizonytalanság és határozatlanság

A párt alvezerein, amint kiértek a te- remből, a zugó és éljenző tömeg kellős közepébe, a bizonytalanság és határozat- lanság lett urrá. Mindenkit ugyanaz a kérdés gyötört: Mit mondjanak a tö- megnek, hiszen ez a határozat egy lé- péssel sem viszi előbbre az ügyet. Vajjon mi történt? — találgatta mindenki.

Minden kombinációk közül a legvaló- színűbbnek látszott, hogy Maniu Gyula a maga lelkeinek tisztaságában és puri- tásában arra számított, hogy a kor- mány, ha látni fogja a Gyulafehérvára induló hatalmas népvándorlást, az utolsó percben engedni fog az egész ország akaratának. Maniu Gyula nem is szá-

Megnyílt! Reg. Ferdinand 3. szám alatt a legmodernebb kézimunka és rövidfűző üzlet „GOBELIN” Füstelt előhúzott kézimunkák, hozzávalók, hártyák, kerítők nagy választékban a legolcsóbb árak mellett

La Montre à Poudre Montral puderora Szenzációs találmány Minden nő nélkülözhetetlen kelléke Kérje minden drogériában.

etét iása a törvény... te meg az... Róth... GRAFICE SI DE HARTIE... EASCA... CLUJ... Keletben

gép húzott el, mire az egyik bukaresti lap munkatársa a postára szaladt és máris telefonálta:

— Huszonkét repülőgép kering Gyulafehérvár felett.

A másik újságíró egyéb szenzációval szolgált a lapjának. Szerinte Tövis felett a repülőgépek könnyfakasztó bombákat dobáltak le, amivel szétszórták a tömeget. A harmadik azt tudta, hogy Alvincnél a tömeg megütközött a csend-rséggel.

Volt egy hír, amely **Tatarescu és Popoviciu Mihai** telefonbeszélgetéséről számolt be. Ennek a telefonbeszélgetésnek azonban két verziója keringett. Egy kormánypárti és egy ellenzéki. A kormány-

párti verzió szerint Popoviciu Mihai hívta telefonhoz Tatarescut és arra kérte, adjon ingyen vonatokat a tömeg hazaszállítására. A másik verzió szerint a telefonbeszélgetést Tatarescu kezdeményezte, aki figyelmeztette Popoviciu Mihályt, hogyha a tömeg Bukarest felé vonul, a kormány fegyvert fog használni. Popoviciu Mihály közölte, hogy a tömeg nyugodtan és rendezettség nélkül akar Bukarestbe vonulni, ép úgy, ahogy rendezettség nélkül tartotta meg a gyűlést. Ha a katonaság közbeavatkozik, úgy ezt provokációnak fogják tekinteni és a kormányra fogják hárítani érte a felelősséget.

A tömeg elállt a bukaresti uttól

Ugyanakkor a tövisi állomáson drámai gyorsasággal játszódott le az események. A tömeg mindenáron vonatot akart rekvirálni. Hatigan és Boila Romulus professzorok Bacila állomásfőnökhöz mentek, akitől vonatokat kértek a tömeg elszállítására.

— Uram, — mondotta az állomásfőnök, — én egy hivatalnok vagyok, aki nem cselekedhetik szabályellenesen.

— Kérjen akkor azonnal utasítást a kolozsvári vezérigazgatótól.

— Már kértem — hangzott a válasz, — ime itt a távirati felelet, a vezérigazgató azt táviratozta, hogy akinek jegy van, utazhat, ahová akar, semmilyen különvonatot nem állíthatok össze.

— Akkor kérjen újból utasítást és jelentse, hogy a tömeg követeli a vonatot.

— Meg fogom tenni, de nem hiszem, hogy eredménye legyen.

A vitába beleszólt az állomás két katonai parancsnoka. Kezükben a vonatok megterheléséről szóló szabályrendelet.

— Azért vagyunk itt, — mondják, — hogy ennek a szabályrendeletnek paragrafusait ellenőrizzük. Előre figyelmeztünk mindenkit, hogy nem fogjuk megengedni a vonatok túlságos megterhelését.

A tömeg arra várt, hogy Bukarest felé induló vonat érkezék, vagy ha más irányból is jön vonat, úgy azt hatalmába kerítik, hogy Bukarestbe vonulhasson. Ez azonban nem történt meg, mert úgy a Kolozsvár felől, mint a Brassó és Arad felől érkező vonatokat jóval Tövis előtt leállították.

A tömeg magatartása mind fenyegetőbbé vált. A vezetők telefonon felhívták Maniu Gyulát és informálták a történetekről, aki erre azonnal válaszolt, hogy a népet le kell csillapítani és rá kell bírni arra, hogy hazautazzék. Időközben több csendőrsztag érkezett ki az állomásra a rend biztosítása érdekében, azonban komolyabb összeütközésre nem került sor.

A negyedik vágányon egy husz vagonból álló szerelvény állott, amelyre a lelkesebbek felkapaszkodtak és követelték a vezetőktől, hogy szerezzenek mozdonyt, melynek segítségével elindulhassanak Bukarest felé. Egyszer csak elterjedt a híre annak, hogy a csendőrpáncsok a tehervonatot holtvágányra akarja terelteni, hogy ezzel kettévágja a tömeget. Az emberek erre a híre méltatlankodva és a liberális kormányt ücsörölve ugrottak le a vonatról és hangos tüntetésbe kezdtek.

A napok óta megfeszített idegzetű és holtfáradt emberek a többórás ácsorgás során teljesen kimerültek s kilenc óra tájban a perron és a pályaudvar minden kis zugában alvó emberek feküdtek. Tíz órára várták a keleti expresszt, ez azonban nem futott be a tövisi állomásra. Tizenegy óra tájban az egyik chemarista végigjárta a pályaudvar összes termeit

és a perront és kihirdette, hogy Maniu Gyula azt üzenté, hogy a pártvezetőség is úgy kívánja hogy a tömeg rendezettségben menjen haza. Erre a célra egyenként rögtön külön vonatokat állítanak össze, amelyek díjmentesen hazaszállítják az embereket.

— Nem tudjuk — mondotta ekeseredetten a fiatal chemarista — hogy ez a hír mennyiben felel meg a valóságnak

Bukarest politikai vasárnapja

(Bucuresti-Bukarest, május 7. Az Uj Kelet tud.) Bukarest is — Alba Iulára ébredt ezen a hűvös májusi reggelen. Hét héttel ezelőtt — március 18-án — a főváros felé koncentrálódott egy egész ország aggodó figyelme, itt zajlott le a nemzeti parasztpárt kormánybuktató kampányának utolsóelőtti etapja, ma azonban a főváros inkább a Gyulafehérvár felől érkező hírekre figyelt, mint az egyidejűleg Bukarestbe is összehívott népgyűlésre. Duca belügyminiszter elegendős Buick-kocsija már reggel hét órakor a belügyminisztérium bejárása előtt főfog Angelescu hadügyminiszter is már a kora reggeli órákban permanenciában van. Szinte percenként veszik a híreket, amelyeket Tatarescu belügyminiszter-helyettes és a Gyulafehérvár környékére koncentrált ezredek parancsnokai továbbítanak a fővárosba.

A csendes Vlaicu uccában

Reggel 1 óra. A csendőriaktnyában és a kaszárnyákban gulákba rakott fegyverekkel készenlétben állnak a csapatok. A középületeket csendőrök szállják meg. A minisztériumok, a főposta előtt csillogó acélsisakokban fürdik a háztömbök fölött emelkedő nap. Az előkelő negyed egy csendes, homályos uccájában, túl az Icoanei kerten, egy román stílusú villából reggeli sétájára indul Bratianu Vintila, az ország miniszterelnöke. Fázósan burkolózik bundájába, lassan, meg-meg rogygó léptekkel megy előre. Mögötte diszkrét távolságban, egy herkulesi termetű szőke útkosrendőr lépdel. Az Aurel Vlaicu uccában vagyunk, amelynek két bejáratánál és minden keresztelődésénél sisakos, de fegyvertelen csendőrök őrködnek a miniszterelnök biztonságáért. Fölött és kutató szemmel figyelik a járókelőket.

A királyi palotával szemben, a Fundatia Carol épülete előtt repülőszázad sorakozik csendőrorjáratok kemény léptei koppannak ütemesen az aszfalton. Biciklis katonakurírok továbbítják a parancsokat a város különböző részein elhelyezett csapattestekhez. A rendőrprefektúra épülete előtt, egy hosszú padon tisztelt diskurálnak egymással, az épület

mi Bukarestbe akarunk menni, de ha a vezér azt kívánja, hogy hazamenjünk, akkor haza fogunk menni. Hogy a vezér üzenetének valódiságát ellenőrizhessük, autón elküldtünk egy küldöttséget, amely Maniutól meg fogja kérdezni, hogy tényleg kívánja-e, hogy hazamenjünk, vagy sem.

Ezután egy felőrával már megjött a válasz Gyulafehérvárról s az emberek ekeseredve, komoran megtöltötték a tehervonattal a város vasúti forgalmát. A vonat 3 órakor elhagyta Tövis állomását s ezután megindult a rendes vasúti forgalom is.

Ime a gyulafehérvári gyűlés objektív kritikája. A nemzeti parasztpárt vezetősége egy pilantra sem gondolt komolyan a Bukarestbe való bevonulásra és az első pillanatban, amikor a jelszót kiadták, csak azért nem tiltakozott mert éppen ezt az utat tartotta a legmegfelelőbbnek a tömeg békés hazaszállítására. A túlzott reményekben csalódott tömeg, amelynek vasutára pénze sem volt, aligha tért volna nyugodtan és rendezettségben haza ha Gyulafehérváron kiadják a jelszót a hazaindulásra. Így azonban, hogy egyes szónokok spontán megnyilatkozása Bukarestbe irányította a tömeget, az adott pillanatban a tövisi, gyulafehérvári és

mögött pedig parancsra várnak a Kálnak és csendőrök.

Gyülekezik az ellenzék

Az utakon pedig a közeli falvakból összegyűlt párhívek és munkások elszórt csoportjai mennek a gyűlések színhelye felé. A Str. Carolon lévő Dacia nagyterme már a kora reggeli órákban zsúfolásig megtelt munkásokkal, paraszttal, a nemzeti parasztpárt fővárosi hűveivel. A később gyülekezők a tágas nagy udvarra szorulnak, sőt az épület előtt lévő Piata Florilor is megtelik lassan. Hírökök jelentik, hogy az Eintracht terem is zsúfolva van. Legalább huszezerre becsülik azoknak a számát, akik Bukarestben gyűltek össze, hogy meghallgassák a nemzeti parasztpárt szónokait. D. R. Ioanitzescut a vállukon hozzák az illovi parasztozók. Külön ovációkban részesül néhány ghermanestii paraszt, akik könnyebb sérüléseket szenvedtek az elmúlt heti véres agrárösszetűzésnél.

D. R. Ioanitzescu vádbeszéde

Féltizenegy tájban veszi kezdetét a gyűlés. Pompiliu Ionitzescu indítványára Madgearu választják meg a gyűlés elnökeül, aki mindjárt D. R. Ioanitzescu képviselőnek, az illovi és arges megyei parasztozók népszerű tribunusának adja át a szót. A szónok lángoló vádbeszédet mond a liberálisok ellen.

— Alig egy hete annak — mondja — hogy Tancabestiben ártatlan parasztozók vére öntözta a földet, mert így akarták ezt a nép elnyomói, az ország fölő helyezkedett oligarchia törpe urai. De a nemzet nem akarja tűrni tovább az elnyomatást, megkezdődött a küzdelem az igazságságért és szabadságért és azóta véres összetűzések jelzik a küzdelem útját. Meg akarták akadályozni, hogy hűveink a fővárosba jöjjenek, hogy résztvehessenek a gyűlésünkön. Bolintia de Munteban, Oltenitánál véres összetűzések voltak a csendőrök és parasztozók között. Argesben, a copcanei-i hídnál csendőrök tartóztatták fel és fegyverrel támadták meg a gyűlésre igyekvő tömegeket. Ebben a pillanatban talán még mindig tart a küzdelem a csendőrök és a parasztozók között.

— Elég volt! Nem tűrjük tovább, hogy kínozzanak. Ellopják a vagyonunkat de nem engedhetjük, hogy ellopják a szabadságba vetett hitünket is! Gyulafehérváron ma nem egy kormányt, hanem egy rendszert temetnek. És mi most, utoljára fordulunk a régensztanácsához, hogy tegyen igazságot!

Herciasra fordul a hangulat

Mirto parasztpárti képviselő a következő szónok.

— A legális küzdelemnek vége — mondja. Ha most sem tudunk győzni,

Mindenkinek érdeke, hogy olcsó harisnya-árukról meggyőződjön!

Garantált tartós flórharisnya Lei	79.-
Hibamentes tartós selyemharisnya	79.-
Céna flórharisnya	69.-
Fiudeko cénaharisnya	110.-
Selyemfényű muslinharisnya	140.-
Női gaszkezttyük	210.-
Szarvasbőr kezttyük, fehér és sárga színben	280.-

Valamint férfi harisnyák, női és férfi cernakezttyük mélyen leszállított árakban

Köztük **női koszttyúk** gyönyörű színekben **1200 - Leitől** feljebb.

Helios Aruház, Főter 7.

Vidéki megrendeléseket postai vagy ekmánybélyeg beküldésével ellenében is eszközölünk

alvinci állomáson Bukarestbe készülő tömegek nagyszerű pártfegyelmére egyéjű ként jellemző, hogy amilyen hirtelen elhatározással indultak el Bukarest felé, éppen olyan fegyelmelzetten voltak készek rögtön hazamenni, mihelyt Maniu óhaját meghallották.

Hárszegi Ernő

gy nem marad más hátra, mint áttörni a barrikádokat, amelyek a jobb sorsra érdemes nemzetet a szabad élettől elválasztják.

— Áttörjük — visszhangzik a tömeg. Még ma!

— Én alárendeltje voltam a régensztanács egyik tagjának, — folytatja Mirto, aki törvényszéki bíró volt egyébként — és tudom, hogy Buzdugan régens az igazságság és a jog szimbóluma volt hosszú évtizedeken át ebben az országban. Ki van zárva, hogy Buzdugan ne érte meg az idők szavát és ne tegyen igazságot a román nép és elnyomói között. A kormány helyzete már régen gyöngöcs és bármennyire is szeretett volna Bratianu Vintila és Duca betiltani a gyulafehérvári gyűlést, mégis engedniük kellett a felsőbb óhajnak. Az első csatározásokat már megnyertük tehát és nem fog kézni a végső győzelem sem.

Ghelmegeanu ügyvéd hasonló értelmű felszólalása után Bolintianu, a fővárosi szervezet egyik kerületének őszhaju elnöke elmondja, hogy reggel felkereste valaki és közölte vele, hogy ha a nemzeti parasztpárt megkísérelné az uccán demonstrálni, akkor Virgil Madgearu megátadják és lelövik. Erre én azt válaszoltam: „Eredj és mondd azoknak, akikre tartozik, hogy ha Madgearuak egy hajszála is meggyőző, tiz liberális miniszter fog ezért meglakolni.

Hogy került hatalomra a kormány?

Tanasescu páttikár, Peucescu ügyvéd és Aureliu Weiss, a fővárosi tagozat egyik zsidó reprezentánsa beszélnek ezután, majd Pompiliu Ionitzescu képviselő beszél, aki különösen azt hangsúlyozza, hogy a királyok tévedhettek a múltban, de régenseknek nem engedniük a történelem, hogy hibázzanak. Demeter Dobrescu allegorikus felszólalása után Madgearu beszéde zárja be a gyűlést.

— A mai kormány — mondotta Madgearu — úgy jött létre, hogy Bratianu Vintila, a bátyja halála fölött érzett fájdalomának könnyeivel a szemében, kicsikarta a régensztanácsból a kinevezési dekretum aláírását. Mi pedig, keresztényi türelmünkben hozzájárulásunkat adtuk ahhoz, hogy addig, amíg Bratianu Jonel nincs eltemetve, semmi se zavarja az ország nyugalmát. Ennek azonban már

Árban, újdonságokban, minőségben utolérhetetlen az

„IDEAL” nőikalapszalón

C. Reg. Ferd. 8. férfi és női kalap formák, alakítások, szalma átvarrások 48 óra alatt a legújabb divat szerint, gyárt árban készülnek. Eredeti Banco és Panama modellek

Minden naplaponvél kelleme ajándékban részesül

Nagy forgalom, kevés haszón: ez a vesző Siposnál!
Leépitem a raktáromat!
Ennek elérése végett leszállítottam az árakat!
Most vásároljon harisnyát,
kezttyűt, kötött mellényt és pulóvert, valamint
mindenfélét rövidárut

SIPOS cégnél, CLUJ
Calea Regele Ferdinand 8 szám

Kedd, 1928. május 8.

hat hónap
Bratianu
mány egy
kezdve a
és folytatv
gen. Ez az
solini inte
nizál a ma
reviziója
nak, hog
még mind
már csak
milliárdos
stabilizáci
nyi angaz
szági régi
ennek elle
kölsön m
nem adna
Bratianu
terelnöke.
sem fog el
Mihalache
zisztencia

Holban
határozati
hogy rend
rendeznek
stráció új
hosszu tár
ügyminisz
hogy a fe
kormány.
a Dáciából
a részét.
viz, kettős
ahol a str.
reszteződik
feszes vigy
lapon. A
tömvé van
zárja el a
cát is.
A terem
mása alatt
első kordon
rasztoz áll
lelemmel és
szálas csen

A kordon
egy főhadn
Egyszeresak
járól a jels
— Előre
Dörgő hu
óvatosan m
pés választj
nagy és a f
be a parasz
— Erre
Voda ucca
Azután es
kilép a töm
mond valar
vesznek. A
ső kordon
a fegyverek
esővét, csat
bita riadó
a második l
sorakozik f
rosan ennek
A Dacia
zik, a katon
lanul harsó
zényszavára
Az első sor
pa zaj. A p

Sch
spor
Cluj.
Dunlop te
Slazenger
Hammer
Davis
Darsonva
Spalding,
Tummer
Tennisköz
Rakettpré
Gyermekek,
kek, kert

Asszonyom!

Kimélje meg magát zöldség- és gyümölcskonzerv-

az idén a befőzés kellemetlenségeitől és fedezze nálunk, míg a készletünk tart, egész ideig

szükségletét. Meg lesz lepeve **hihetetlen** Konzervlerakat, Cluj, Calea **OLCSÓ** Regele Ferdinand No 7. **árainktól!**

A fascista szakszervezetek nagygyűlésén Mussolini kijelentette, hogy a szociális törvényhozás terén Olaszország áll a legelső helyen

Róma, május 7. Tegnap ült össze az olaszországi fascista szakszervezetek harmadik országos nagygyűlése a római Augustinumban. A nagygyűlésen megjelentek a szakszervezetek képviselői, a szenátus, a képviselőház, a fascista párt és a hatóságok képviselői. A terembe lépő Mussolinit a jelenlévők vilharos tapsal fogadták. Mussolini nagy beszédet mondott, amelynek során a következő meglepő kijelentéseket tette:

— A fascista kormány a szociális törvényhozás terén első helyen áll egész Európában. Ma még a szindikalista mozgalom korszakában vagyunk, ami az európai válság következtében még

sokáig eltarthat. Csak ha a szindikalista szakszervezetek elérték tökéletességük maximális fokát, akkor gondolhatunk a korporatív korszak eljövételére. Ezt a korporatív korszakot azonban még ebben az évszázadban meg fogjuk változtatni Európa és világszerte s ennek megteremtésében az olasz nép fog elől járni.

Ezután Mussolini állandó tapsok közepette a fascista szakszervezeti mozgalom lényegére mutatott rá. Beszéde, melyben igen sok motívum arra vall, hogy az egykori szélsőbalpárti szocialista vezér ma sem tudja, azértálása ellenére egészen megtagadni multját, világszerte nagy feltűnést kelt.

A temesvári cionista konferencia választókerületének beosztása

Lapunk egyik legutóbbi számában közzétettük az országoszi cionista konferencia delegátus-választási szabályzatát. Itt adjuk a választókerületek beosztását és a delegátusok számát:

I. Szabolcs-Doboka megye:

1. Dics 8 delegátus; 2. Bethlen 1 delegátus (Rettig, Gherla); 3. Szurdok 1 delegátus (Magyarláp, Doboka-Zalha, Kápolnakeresztúr); 4. Honda 1 delegátus. Összesen 11 delegátus.

II. Brassó, Háromszék vármegye:

1. Brassó 7 delegátus (ide tartozik Sepsi-szentgyörgy, Baróth, Uzon).

III. Bihar vármegye:

1. Oradea 9 delegátus; 2. Nagyszalonta 1 delegátus; 3. Mezőtelek 1 delegátus (ide tartozik Ókrös); 4. Rév 1 delegátus (ide tartozik Bihar, Mezőbaj); 5. Eled 1 delegátus (ide tartozik Biharionka); 6. Székelyhíd 1 delegátus (ide tartozik Belegyész); 7. Erdőhályfalva 1 delegátus; 8. Margita 1 delegátus (ide tartozik Tenke, Bék); összesen 16 delegátus.

IV. Beszterec-Naszód vármegye:

1. Beszterce 2 delegátus; 2. Naszód 1 delegátus (Entrád).

V. Kisküküllő vármegye:

1. Dicsőszentmárton 3 delegátus (ide tartozik Vámosgálfalva).

VI. Nagyküküllő vármegye:

1. Sucevára 1 delegátus; 2. Medgyes 1 delegátus (ide tartozik Nagyselyk, Oltérfiz).

VII. Torda-Aranyos vármegye:

1. Mezőzáh 1 delegátus.

VIII. Udvarhely megye:

1. Székelyudvarhely 2 delegátus. (Ide tartozik Sőfalva).

IX. Maros-Torda megye:

1. Marosvásárhely 7 delegátus. 2. Erdőszentgyörgy 1 delegátus. (Ide tartozik Bakamaradar, Kézdivásárhely). 3. Szászrégen 3 delegátus. (Ide tartozik Szalárd, Marosbóvíz, Gulács, Topánfalva). Összesen 10 delegátus.

X. Fogaras:

1. Fogaras 1 delegátus.

XI. Szilágy megye:

1. Tasnád 1 delegátus. (Ide tartozik Bogdand). 2. Szilágycsék 1 delegátus. (Ide tartozik Szilágysonlyó). 3. Zsibó 1 delegátus. 4. Zilah 2 delegátus. (Ide tartozik Náprád, Hodos, Nasfalu, Dabjon, Kémer, Felsőszopor, Krasznaháza, Medicszentpéter). Összesen 5 delegátus.

XII. Arad megye:

1. Arad 7 delegátus. 2. Borosjenő 1 delegátus. (Ide tartozik Borosbeses). 3. Kiszjenő 1 delegátus. 4. Magyarpécska 1 delegátus. 5. Magyarpécska 1 delegátus. (Ide tartozik Soborsin). 6. Gurabont 1 delegátus.

XIII. Csiksereda megye:

1. Gyergyószentmiklós 2 delegátus. 2. Csiksereda 1 delegátus. 3. Gyimesbükk 1 delegátus. 4. Gyergyóakác 1 delegátus. (Ide tartozik Gyergyóvárhely). 5. Ditró 1

delegátus. (Ide tartozik Bélbor, Hodosa). Összesen 6 delegátus.

XIV. Temes-Torontál vármegye:

1. Temesvár 17 delegátus. 2. Lippa 1 delegátus. (Ide tartozik Bélbor, Hodosa). (Ide tartozik Gyorok).

XV. Krassó-Szörény vármegye:

1. Lugo 5 delegátus. 2. Resita 2 delegátus. 3. Orsova 1 delegátus. 4. Karánsebes 2 delegátus. (Ide tartozik Bozovics). 5. Oravica 1 delegátus.

XVI. Máramaros megye:

1. Sziget 5 delegátus. 2. Felsővisó 1 delegátus. (Ide tartozik Sapunca, Ruscova, Alsóvisó).

XVII. Hunyad megye:

1. Hátszeg 5 delegátus. 2. Petroseni 4 delegátus. (Brád, Vulkán, Gyalárd, Harasztos). 3. Kiskalota 1 delegátus. 4. Déva 3 delegátus. Összesen 13 delegátus.

XVIII. Kolozs megye:

1. Kolozsvár 17 delegátus. (Ide tartozik Katona, Kissármás, M-Szentmihály, Apa hida, Mezőörményes, Szkrind, Bánffy-hunyad). 2. Kiskalota 1 delegátus. 3. Egeres. Összesen 19 delegátus.

1. Nagybánya 2 delegátus. (Ide tartozik

Zongorát Sternberg

bizalommal a világkíri

cég oradeai lerakatában vásárolhat. Az összes jobb világ-márkák raktáron. 5 évi jótállás **részletre is.** **Költözés miatt lezártított árak.**

Felsőbánya, Farkasasszó). 2. Szatmár 5 delegátus. (Erdőszáda, Szatmárhegy, Sár közujlak, Érszakácsi, Avasujváros). 3. Nagykároly 1 delegátus. 4. Szinerváralja 1 delegátus. 5. Nagysomkut 1 delegátus.

XX. Szeben vármegye:

1. Nagyszeben 3 delegátus.

XXI. Alsófehér vármegye:

1. Gyulafehérvár 3 delegátus. 2. Nagyenyed 2 delegátus. 3. Marosujvár 1 delegátus. 4. Balázsfalva 2 delegátus. (Ide tartozik Tövis).

Csolnakra szállt a Szamoson és így akart Palesztinába jutni Hontalan Mendel Izrael

(Satumare-Szatmár, május 7. Az Új Kelet tud.) Hontalan Izrael, polgári nevén: Mendel Izrael — akiről ebben a riportban szó lesz — az állampolgársági törvény áldozata. Egyszerű, szomorú sorsú, fakó, törődött zsidócska ez a hontalan Izrael, aki ijedt szemmel nézett szét a szatmári törvényszéken, ahová csónaklopás és tiltott határátlépési kísérlet miatt került. Határozottan meg volt illődve, amikor bemondta személyi adatait: 42 éves, nős zsidó nemzetiségű drótos, szilágymezei Aranymező községben lakik.

A vádirat szerint Mendel Izrael idegen állampolgár május 1-én este kilenc órakor ellopott egy őrizetlenül hagyott homokmerítő csónakot és azzal át akart szökni Magyarországra. Óvári község határában levő vizimalomban megakadt a csónakja és így sikerült a csendőrségnek elfognia és beszállítani Mendel Izraelt a szatmári ügyészség fogházába.

A törvényszék elnökének kérdésére Mendel Izrael beismerte a terhére rótt cselekedetet. Arra a kérdésre, hogy miért akart átszökni a határon, megereget a szava és eleinte bátortalanul, később belemelegedve szaporán beszélni kezdett.

— Igen, elloptam a csónakot — kezdte vallomását — mert pénzem nem volt, hogy kimenjek ebből az országból, ahol nem akarták megengedni, hogy kenyeremet megkereshes sem. Palesztinába akarom kimenni, azért kötöttem el a csónakot.

— Hogy akart kijutni Palesztinába? — kérte az elnök.

A Szamoson végig a Tiszáig, innen a Dunába és onnan a tengerbe

A tárgyalóterem közönsége hangos derültséggel fogadta a vádlott naiv földrajzi ismereteit bizonyító vallomást. Még a komoly bíróság is mosolygott, csak a vádlott állt halálos szomorúan a vidámság középpontjában.

— Igen, kiakartam menni a mi országunkba. Nem tudtam más módot, így próbáltam meg, mert itt annak ellenére hogy Romániában születtem, nem ismertek el állampolgárnak.

— Kétszer kitoloncoltak Magyarországra, ott sem vettek át — folytatja — iparendélyt azon a címen, hogy nem vagyok állampolgár, nem adtak. Faluról-falura kellett vándorolnom, hogy elbujhassak a zilahai sziguranca

elől, amely minden áron kiakart menni az országból.

— Miért nem honosította magát? — hangzik a kérdés.

— Tekintetes bíróság — zokog fel Hontalan Izrael — ahhoz pénz kell és nekünk még enni sem volt mit odahaza.

A komor tárgyalóterem fülledt levegőjében megrendítően hat Hontalan Mendel Izrael mindennapos tragédiája. A vidámság lefoszlott az emberek arcáról, mindenki sajnálta a sokat üldözött, szerencsétlen embert. Még a vádló, a csónak gazdája is meghatódott szívvel jelentette be, hogy nem kívánja a vádlott megbüntetését.

A bíróság tiltott határátlépési kísérlet miatt — tekintettel az enyhítőkörül ményekre —

négy napi elzárásra és kétszáz leji pénzbüntetésre ítélte Mendel Izraelt

Büntetésének kitökése után átadják a sziguranának, amely dönteni fog további sorsa felett.

Mi lesz vele, ha kitölti büntetését? Megfogja-e engedni valamelyik ország, hogy valahol meghúzódhasson egy kis zugban és becsületes munkával megkeresse magának és nyomorúsággal sújtott családjának a szerény kis betevő falatot? Vajon ebben a szörnyű, rettenetes nagy rendben akade egy ország, amely elbírja Hontalan Izraelt a családjával? Mert nem akarjuk ellátni, hogy az állampolgársági törvényt pont a Hontalan Izraeliek üldözésére csinálták. Egy ilyen nagy veszedelmet egy-egy jól megalapozott, erős ország veszedelem nélkül kibír.

Baradlay László

A legmélyebb fájdalommal tudatjuk, hogy

Beves Vilmosné sz. Bretter Irén

f. hó 6-án este 8 órakor hirtelen elhunyt.

Temetése f. hó 8-án d. u. 3 órakor lesz a Calea Regele Ferdinand 125 sz.-alatti gyászszobából.

A gyászoló család

Zsidó Minden

A ké sége lan

(Bucuresti Kelet tud.) delmi és ip sága ülést előtt elhatá gyűlést má ják megtar az intern laszloffbiró dek reform jának, az e nak, a horr matok és a kérdése.

Uj igazgató főnököt. jelent: Gro Noastra sz kus öngyilk állása megü zül a szalm tartott igazg zatával Nád digi aligazg Ugyanekkor Guttmann i izezyket.

Közös let a nagydrad cipőgyárak. rom legnagyobb terelés rad ban közös tesíteni. Ebb a Biharmeg dasági Bank Luxuscipőgy valamint a sárlási szerv gyár egy-egy a Carmen-e a vezetője.

DEVIZA

Zürich . . .
New York . . .
London . . .
Paris . . .
Milano . . .
Praga . . .
Budapest . . .
Belgrad . . .
Bukarest . . .
Varsó . . .
Eccs . . .
Berlin . . .

Zsidók! Megkezdődött az E. Zs. N. Sz. kolozsvári helyicsoportjának ez évre szóló s é k e l a k c i ó j a ! Cionisták! Megkezdődött

Minden zsidó váltsa meg (60 leiért) sékeljét — (a cionista) Világszervezet évi adója

Közgazdaság

A kereskedelmi kamarák szövetsége hozzájárul a nagyváradi állandó nemzetközi mintavásár létesítéséhez

(Bucuresti-Bukarest május 7. Az Uj Kelet tud.) Vasárnap délelőtt a kereskedelmi és iparkamarák központi igazgatósága ülést tartott, amelyben mindenekelőtt elhatározták, hogy a szövetség közgyűlést május 25-én, 26-án, és 27-én fogják megtartani. A közgyűlés napirendjén az intern ügyeken kívül szerepel a választóbírószék az áru- és értéktözsdek reformjának, a cégbejegyzés reformjának, az egyenesadótörvény módosításának, a borbélyok közterhek, a magas kamatok és a spekulatív törvény eltörlésének kérdése.

A közgyűlési napirend megállapítása után a kamarák szövetségének igazgatósága ismét foglalkozott a nagyváradi kamara azon ismeretes kérésével, hogy engedélyezzék egy állandó jellegű nemzetközi mintavásár létesítését Nagyváradon. Alexandru-Negulescu ezredesnek a nagyváradi kereskedelmi kamara elnökének részletes indoklása alapján a kamarák szövetsége kedvezően véleményezte a nagyváradiak kérését, amelynek sorsáról végső fórumon a kereskedelmi miniszter fog dönteni.

Uj igazgató a Casa Noastra szigeti fiókjánál. Máramaros-szigeti tudósítónk jelenté: Groz Jakabnak, a szatmári Casa Noastra szigeti fiókgazdájának tragikus öngyilkosságát az exozitura vezető állása megüresedett. A sok reflektáns közül a szatmári központ a legutóbb meg tartott igazgatósági ülésen hozott határozatával Nadas Sándort, a szigeti fiók eddigi aligazgatóját nevezte ki igazgatóvá. Ugyanekkor előléptettek aligazgatókká Guttman Sándor és Stef László cégvezetőket.

Közös bevásárlási irodát állítanak fel a nagyváradi Carmen, Derby és Primus cipőgyárak. Információink szerint a három legnagyobb nagyváradi cipőgyár a termelés racionalizálásával kapcsolatban közös bevásárlási szövet készül létesíteni. Ebben a szövetben részt vesz a Bihar megyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank érdekkörébe tartozó Derby-Luxuscipőgyár és Primus házcipőgyár, valamint a Carmen-cipőgyár Rt. A bevásárlási szövetnek, amelybe mindegyik gyár egy-egy tagot delegál, Steiner József, a Carmen-cipőgyár vezérigazgatója lesz a vezetője.

Teszler posztó nagyruházában

Nagy választék szövet és bélésárúokban

Főpostával szemben

Model 92 és Portable **REMINGTON** Model 92 és Portable
a világ legjobb írógépjai
Révész Ernő, Targu-Mureş.
Kerjen ajánlatot!

Szováta-fürdőn

Villa Speranza
uri panzio
Szováta-fürdő

a kitünően ismert villa SPERANZA-ban, lényeges átalakításokkal, ezidén már **junius hóban megnyílik.**

Elismerten elsőrangú konyha, csukolt veranda. Bejáró vendégeknek külön étterem. — Felvilágosítással és kívánatra prospektussal szolgál, előjegyzést elfogad dr. Krausz Józsefné főrabbiné, Diciosanmartin (Dicosanmartin)

Most jelent meg!
Hogyan lett a romantikus zsidó, költő többől az angol világbirodalom legelső embere, lordkancellárja, a királynegbefolyásosabb tanácsadója

DISRAELI élete
Andre Maurois művének fordítása.
Az első magyarnyelvű DISRAELI életrajz
ára 272 l.
Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályában, Cluj

Utazók! BERKOVICSNE
vendéglője megnagyobbítva
Oradea, Str. Nicolai Iorga 19.
Zöldtea-Mersékelt árak. Kitünő házikonyha

Használja ki az alkalmat, amíg lehet. Csak rövid ideig tart még a

PARISIEN ÁRUHÁZ

CLUJ üzletfeloszlás miatti végkiárusítása

Kereskedők figyelmebe!
Rövidáru, játék és galanterie árak gyári vételáron jóval alul beszerezhetők.

TÖZSDE

A piac tovább lanyhul és üzlettelen

Valutapiac 1928 május 7 (Rador)

DEVIZAK	Kolozsvár	Zürich		Páris	Bukarest	Budapest	Bécs	Prága	Newyork
		Nyitás	Zárlat						
Zürich	3135-3137	—	—	48975	3138	1103253	137	66015	192750
Newyork	162-16250	51885	5188250	2541	16255	57240	71065	3375	—
London	794-79425	253250	253250	12402	793	2194	346137	1647250	46804
Paris	638-641	2042	204250	—	641	225375	279775	13252	39362
Milano	850-855	273350	2734	134	858	301625	374425	17782	527
Prága	480-481	1535	153750	—	48250	169625	210375	—	29650
Budapest	2840-2845	9065	906450	—	2842	—	124125	58730	—
Belgrad	—	91325	91325	—	285	1.0750	125137	593750	176
Bukarest	—	321	3210	1585	—	35350	43925	209250	6250
Varsó	—	5820	581750	—	1875	641750	—	37835	—
Bécs	2240-2285	730250	7300	—	2292	8055	—	47495	—
Berlin	3890-38.5	12412	12412	—	3895	1369750	16993	80705	—

Száz lej árfolyama Zürich (uto) —, Páris 1585, Budapest 35350, Bécs 43925, Prága 20925.

Vidámság és derü
lesz otthonos mind a zsidó házban, ahol

Jüdische Schwänke

zsidó vicc és anekdotagyűjtemény olvasás. 270 oldalon, finom, rendkívül olvasmányos vászonkötésben. Összeállította a nálunk is jól ismert Immanuel Olschwanger.

ára 230 lei.

Ki gyermekét szereti, valódi Höfer hintőport, krémet, szappant használ

Megérkezett

FIAT Mod 520

Kis 6 tengelyes

7 x csapágyazott főtengeleyel 1928. év szenczációja Emil Blaga Rt. cégénél - Cluj

PANAMA Hölgyeim! PANAMA

megjött a panamám, a párisi és bécsi újdonságok. Tarka panama nálam 250 L. darabia Férfi és női kalapokat 48 óra alatt formázók és alakítók a legújabb formákra gyári árak!

CARMEN KALAPÜZEM

PANAMA CLUJ CAL. VICTORIE 4. PANAMA

Színház - Művészet

Magyar Színház műsora
Kedd: Páris csillaga. (Operette-újdonság, először. Vajna Mellitta vendégjátékával. Mende Klári, László Andor, Háász Aladár fellépésével. Sorozatszám 3151).
Szerda: Páris csillaga. (2-odszor. Sorozatszám 316).
Csütörtök: D. u. 4 órákor: Hamupipóke. (Gyermekelőadás: 10, 20, 30, 40, 50 lejes helyárakkal. Sorozatszám 317).
Csütörtök este: Nászjézaka. (Olcsó helyáras esti előadás. Kolbay Hédi és László Andor bucsufelépése. Sorozatszám 318).
Péntek: Dolly. (Mozihelyvárak: 10, 20, 30, 40, 50 lejes jegyek. Mende Klári, Háász Aladár, Leóvey Leó bucsufelépése. Sorozatszám 319).
Szombat délután 5 órákor: A csecsemő-vedőegyesület jótékony műsoros délutánya. A hűdöb-leveg gyermekök nyaraltatása javára. (Mozihelyvárak. Sorozatszám: 350).
Szombat: Román előadás. Sorozatszám 351).
Vasárnap d. e. 10 és 12 órákor: A K. K. A. S. E. előadása. Sorozatszám 352).
Vasárnap d. u. fél 5 órákor: Olympia. Újdonság 6-odszor. Mozi helyárak: 10, 20, 30, 40, 50 lejes jegyek. Poór Lili fellépésével. Sorozatsz. 353)

Üzlet-helyiség
Két nagy kirakottal, a piacfeljörgalm-sábn helyén nagy kiadó. Engros üzlet-raktárhelyiséggel. Nek is alkalmas. Ertekezhetni József Emil cipőraktárában - Tg. Aurea

Esőköpeny . Lei 900 és felebb
Trench-Coat Lei 3500
Neumann M. Cluj
férfi- és fiuruha-áruháza Főter 14.

Gummi-bélyegzőt
és nyomtatványt csakis nálam szeresheti be olcsón, szépen és gyorsan
EUGEN KATZ
Cluj, Str. Regina Maria 37. - Könyvnyomda és bélyegzőgyár.

Pályázat.

Temesvár józsefvárosi orth. hitközség keres kórusának kiegészítéséhez soprán és alt hangu fiukat. Az énekesek teljes ellátást és ruházatot kapnak. Mellékjuttatás van. Azonkívül ingyenes iskoláztatásban részesülhetnek vagy ipari pályát tanulhatnak, kórusban működött kotta olvasók előnyben. Ajánlatokat Schwarzmann Jakab főkantor Temesvár, Eötvös-utca 21. intézendők.

A regény mestereinek újabb kötetei

- Kapható az Uj Kelet Könyvosztályában
Kellermann: A Schellenberg testvérek 136
Rudyard Kipling: Naulahka 146
- A fény kialudt 146
Kessel: A véres pusztá 122
Stefan Zweig: Első élmény 122
Berend Miklósné: Lükettő talaj III. 476

Szine-java könyvek legújabb kötetei (250-300 oldal)

- W. Maugham: A magus 55
E. M. Hull: A sejk 55
Dominik: Az égő piramis 55
Froudale: A fejedelmi autó 55
Dekobra: Léányszóktetés 55
A. Bennett: Lord Raingo 55
Duse: Dr. Smirni naplója 55
Rosnz: Gyönyörű Páris 55

Nova regényvár

- Werner: Küzdelem a boldogságért 64
- Dacos szerelem 64
Lehne: A grófnő szerelem 64
- Kie vagyok 64
Adlersfeld-Ballstrem: Régi történetek 64
Braun: A hármias hurok 64
C. Branu: Gyémántablók 64
Rosenhayn: A titokzatos fénykép 64

A tudományos irodalom nagy eseménye!

Dr. Ligeti Sándor új könyve
Az erkölcs keletkezése és fejlődése
Az erkölstudomány nagy kérdéseinek ismertetése és továbbfejlesztése
Kivonat a tartalomból.

Az erkölcs élete.
A vallás erkölcs.
A nevelés, tekintély és hatalom.
Az uralkodó erkölcs kettős jellege.
Az erkölcsök differenciálódása.
A foglalkozások és nemzeti erkölcei.
Gazdasági erkölcs.
Társadalomtudomány és erkölcstan, stb.

Az erkölcs fejlődése és jövője.
Az erkölcstan útja a politika tanulmányozásához.
Kapható az Uj Kelet Könyvosztályában

Asszonyom!

Gondolt-e arra, hogy mi a betegség kutyorrása? Nem, mert ctenesetben mindenekelőtt legiont ismét tartaná

Ágy tollát

meiben életnek legalább 1/3 részét eltölti, fertőtlenítés gőzölés molytalanítás felélesztés és portalanítás végett a teljesen új rendszerű ággyal felszerelt Toll-megmunkáló gyárnak Str. Jaslor (Nagyszamos-ut) 14. átadta. A megmunkálásnál bárki jelen lehet. Nehány óra alatt a munkát elvéggezzük.

Románszentgyörgy júdön

kertjében levő nagy kőser vendéglőt bérbe vettünk! - Szigorúan orth. kőser konyha.
מלכותי על כל עמלקי
Kétféle szobák rendelkezésre. Gondos kiszolgálás
Grün Zsigmond
Főudvarmegnyitás május hó 20-án

Vizmentes ponyva, zsák

minden célra - eladás és kölcsönzés.
Kárpitos kellekek
Matracok és huzatok. Afrik-Soogras. Bator-szövetek, zsinórok. Spárga-gurtni. Ablak-rolettak. Kerti és piaci ernyők.
Boskovics József
Cluj, Strada Regina Maria 15.
Telefon 9-10.

T. Hölgyeim!

Tekintsék meg saját készítményű bubli, transzformáló, poschtise parókat
Hat hónapos villanyos gondozás, speciális festés és minden különlegesség a szakmában. MUZZA, Cluj Str. Memorand. 10

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszer közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 5 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak úgy továbbítunk, ha portó bélyeg mellette van. Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.

Ilvegezés és ab-faküveg legújabb típusai a Kuständernél, Regels Ferdinánd 67.
Bányavárosban bevezetett textil és divatüzlet eladó, vagy társ kerestetik. Ertekezhetni "Hygea" Str. Chinezul No 2.

Két fiatalember vagy leány teljes ellátást kaphat. Ertekezhetők a kiadóhivatalban.

Teljesen külföldi bejártú nagy uccal csinosan bútorozott szoba kiadó fiatal embereknek vagy házaspárnak, esetleg férőszobahasználattal is, május 15-re. Cim a kiadóban.

Zongoraórákat ad végzett akadémista esetleg gyakorlatias is. Cim a kiadóban.

Külföldbejárati bútorozott szobát keresek azonnalra. Cimeket kiadókba kérek 416

Eladó egy kiváló hangu mesterségesű Cim a kiadóban.

Román, német és heber órákat ad diplomás tanár. Cim a kiadóban

Megnyílt Réved a Zteby-bartang NYARALO
napi 180 lej, panzió 4-szori étkezésel. Május 20-án nagy ünnepély táncal. - Allandó zene. Vasutállomás Pestera

Most jelent! meg

Kurt Münzer:

JUDE ANS KREUZ!
Judenroman
Ára 135 lej.

Leopold Hichler:

Der Sohn des Moses Mautner
ára füzve 140, kötve 180.

Mulford: „Der unendliche Geist des Guten. Ára vászonkötésben 150 Lei

Dr. S. E. Soskin

Kolonisationsrevizionismus.
Ára 32 Lei.

Jüdische Schwänke
Füzve 180
Kötve 230

Kapható az Uj Kelet Könyvosztályában.